

Sommaire

- Ouverture de la séance publique
  - Mme Simone Beissel, Vice-Présidente
- 7014 - Projet de loi portant modification
  - du Code de la sécurité sociale;
  - de la loi modifiée du 15 décembre 1993 déterminant le cadre du personnel des administrations, des services et des juridictions de la sécurité sociale;
  - de la loi modifiée du 25 mars 2015 fixant le régime des traitements et les conditions et modalités d'avancement des fonctionnaires de l'État
  - Rapport de la Commission du Travail, de l'Emploi et de la Sécurité sociale: Mme Taina Bofferding
  - Discussion générale: M. Serge Wilmes, M. Georges Engel (intervention de M. Marc Spautz), M. Edy Mertens, Mme Josée Lorsché, M. Gast Gibéryen, M. Marc Baum, M. Alexander Krieps (interventions de M. Alex Bodry, M. Serge Wilmes et M. Gast Gibéryen)
  - Prise de position du Gouvernement: M. Romain Schneider, Ministre de la Sécurité sociale (intervention de M. Claude Wiseler)
  - Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel
- 6944 - Débat d'orientation sur l'avenir de l'Union européenne et de la zone euro
  - Rapport de la Commission des Affaires étrangères et européennes, de la Défense, de la Coopération et de l'Immigration: M. Marc Angel (dépôt d'une résolution)
  - Débat: M. Claude Wiseler (interventions de Mme Nancy Arendt et M. Alex Bodry), M. Alex Bodry, M. Eugène Berger (intervention de M. Alex Bodry), M. Claude Adam, M. Fernand Kartheiser (intervention de M. le Ministre Jean Asselborn), M. Marc Baum (interventions de Mme Nancy Arendt, M. Claude Lamberty et M. Alexander Krieps), M. Laurent Mosar (dépôt d'une motion)
  - Prise de position du Gouvernement: M. Jean Asselborn, Ministre des Affaires étrangères et européennes, M. Pierre Gramegna, Ministre des Finances
  - Vote sur la résolution 1 (adoptée)
  - Motion 1: M. Marc Angel, M. Laurent Mosar (intervention de M. Marc Angel), M. Fernand Kartheiser (intervention de M. Claude Wiseler), M. Laurent Mosar, M. le Ministre Jean Asselborn, M. Claude Wiseler, M. le Ministre Jean Asselborn
  - Vote sur la motion 1 (rejetée)

Au banc du Gouvernement se trouvent: M. Jean Asselborn, M. Félix Braz, M. Romain Schneider et M. Pierre Gramegna, Ministres.

(Début de la séance publique à 13.35 heures)

1. Ouverture de la séance publique

► **Mme Simone Beissel**, *Présidente de séance*.- Dir Dammen an Dir Hären, léif Kolleginnen a Kollegeen, gudde Mëtteg. Ech proposéieren, mir maachen direkt d'Sitzung vun haut op. Ech wollt d'Regierung froen, ob se eng Kommunikatioun ze maachen huet.

► **M. Romain Schneider**, *Ministre de la Sécurité sociale*.- Neen, Madamm Presidentin.

► **Mme Simone Beissel**, *Présidente de séance*.- Ma villmools Merci.

Da géife mer direkt zum éischte Projet de loi kommen. Dat ass de 7014 iwwert d'Reform vun der Assurance dépendance. An ech géif dann direkt der Madamm Rapporteur, dem Taina Bofferding, d'Wuert ginn.

2. 7014 - Projet de loi portant modification

1. du Code de la sécurité sociale;

2. de la loi modifiée du 15 décembre 1993 déterminant le cadre du personnel des administrations, des services et des juridictions de la sécurité sociale;

3. de la loi modifiée du 25 mars 2015 fixant le régime des traitements et les conditions et modalités d'avancement des fonctionnaires de l'État

Rapport de la Commission du Travail, de l'Emploi et de la Sécurité sociale

► **Mme Taina Bofferding** (LSAP), *rapporteuse*.- Madamm Presidentin, Dir Dammen an Dir Hären, eng besser Fleegeversécherung ouni Leeschtungsverschlechterungen, ouni Personaloffbau an ouni Spuermesuren: Esou kann een d'Reform vun der Fleegeversécherung an engem Saz beschreiwen. Ier ech op déi eenzel Elementer aus der Reform aginn, wëll ech drop hiweisen, dass d'Aféierung vun der Assurance dépendance e sozialpolitesche Meilestee war.

Als fënneft Sail vun der Sozialversécherung gouf d'Fleegeversécherungsgesetz ënnert der Fiederféierung vun der deemoleger Sozialministerin, dem Mady Delvaux-Stehres, 1998 verabschit. Esou gouf fir déi fleegebedürfteg Leit en Accès zu Dängschtleeschungen agefouert, déi fir jiddweree bezuelbar sinn.

Als Dependand définéiert d'Gesetz eng Persoun, déi ouni Hëllef net duerch den Alldag kënnt. Zu de Konditiounen zielt, dass een d'Hëllef bei den aldeeglechen Aktivitéiten zum Liewe brauch, déi iwwer en Zäitraum vu mindestens sechs Méint ginn. Dës Hëllef muss mindestens dräi an eng hallef Stonnen d'Woch ausmaachen. An eng Krankheet oder eng Behënnerung muss als Ursach virleien. Jiddwereen, deen an der Lëtzebuerger Gesondheetskeess verséichert ass, ass automatesch och fleegeverséiert.

E puer interessant Zuele vläicht, fir d'Situatioun nach besser ze illustréieren. Aktuell profitéieren 13.500 Persoune vun der Fleegeversécherung. 253 Milliounen kascht d'Fleegeversécherung am Total dëst Joer. An d'Personal, dat an der Fleege schafft, huet sech am Zäitraum vun 2000 bis 2010 verduebelt. Entre-temps wäerten etwa e bësse méi wéi 9.200 Persounen an dësem Beräich schaffen.

Mat der Aféierung vun der Fleegeversécherung konnt d'Situatioun vun de Leit, déi op Ennerstëtzung ugewise sinn, enorm verbessert ginn. Am Verglach zum Ausland huet sech eise Lëtzebuerger Modell vun der Fleegeversécherung bewäert. Dat, well en opgebaut ass op individuelle Betreuingsmesuren opgrond vun enger individueller Evaluatioun vun de Besoinen an op engem perséinleche Fleegeplang. Och mat der Reform bleift d'Grondausrichtung vun der Assurance dépendance bestoen, wéi zum Beispill, d'Zil vum Maintien à domicile esou laang et geet ze erméiglechen.

Firwat dann elo eng Reform? Et geet drëms, d'Fleegeversécherung ze verbesseren, hire Fonctionnement, d'Organisatioun an d'Qualitéit vun der Prise en charge wéi och d'Transparenz. Kee Sozialversicherungssystem ass statesch, mä en evoluéiert permanent. Dofir war et 14 Joer no der Aféierung Zäit, eng Analys ze maachen an eenzel Elementer op de Leescht ze huelen, wat ënner anerem mam Bilan vun der IGSS gemaach gouf.

Dës Reform bitt och d'Chance, d'Fleegeversécherung un aktuell Ufuerderungen unzepas-

sen, virun allem un den demografesche Wandel, a bitt och d'Geleeënheet, fir nei Krankheetsbiller ze berücksichtegen, weider Fleege-méiglechkeeten a modern technesch Hëllefsmëttel ze adaptéieren.

Virun dräi Joer hate mer eng Orientéierungsdebatt hei an der Chamber, wou déi eenzel Fraktiounen zu verschiddene Punkten a Froe Stellung geholl hunn, wou si Prioritéite gesinn a wou nogebessert sollt ginn. Deemno si vill lwwerleeunge mat an d'Ausaarbechtung vun der Reform agefloss.

Elo dann déi spannend Fro: Wat ännert sech? Et ass en zimlech techneschen Dossier an dofir versichen ech, unhand vun néng Beispiller ze erklären, firwat dës Reform e Gewënn ass a wat se der fleegebedürfteger Persoun bréngt.

1) D'Patiente gi weiderhin individuell evaluéiert a kréien déi Fleege, déi se brauchen.

2) D'Prozedure gi vereinfacht a méi transparent, fir domadder déi individuell Besoine besser kënne ze berücksichtegen.

3) D'Qualitéit gëtt ausgebaut duerch d'Aféierung vu Qualitéitskritären, vun Normen an duerch en neie Kontrollsystem.

4) Déi ablacklech Evaluatiounscellule, déi wichteg Aarbecht bei der Kontroll leescht, kritt méi Moyenen.

5) De System gëtt duerch e Forfaitsystem flexibiliséiert.

6) D'Nuetsgarde fir doheem gëtt agefouert.

7) D'Tâches domestiques, also déi Hëllef doheem beim Stot, ginn erop.

8) Duerch en Zousaz un individuellen Akte gëtt eng besser Prise en charge bei Demenzerkrankunge séchergestallt.

9) De sougenannten „aidant informel“ kritt eng besser Ennerstëtzung.

Dës Reform leet besonnesch vill Wäert op den Aidant a gesäit dowéinst Verbesserunge vir. Den Aidant, also déi Persoun, déi sech doheem ëm eng fleegebedürfteg Persoun këmmert, leescht en enorm wichtigen a virun allem en onverzichtbare Bäitrag an der Fleege. Et ass ee berechtigterweis dovunner ausgaangen, dass ouni dëst Engagement d'Fleege mam Zil vum Maintien à domicile net ka réaliséiert ginn. Dës Persoun muss dohier déi néideg Capacitéiten hunn an och disponibel sinn, fir dat ze maachen. Och dat war en Uleies, dat aus der Orientéierungsdebatt ervirkoum.

Ee Punkt, op deen ëmmer d'Gewerkschaften an d'CSL opmierksam gemaach hunn, betrëfft d'Schwaarzaarbecht. De Problem, dee mer haut hunn, ass, dass mer an der Praxis wéineg Informatiounen iwwert den Aidant hunn. 2015 zum Beispill goufe 6.600 Geldleeschungen ausbezuelt, awer nëmmen 3.171 Aidants informels ware bei der Pensiounskeess ugemellt, also ronn d'Halschent. Och wann dee Prozentsaz an der leschter Zäit eropgaangen ass, weess een trotzdem nach net vill méi iwwert déi Persounen, déi als Aidanten déi fleegebedürfteg Persoune sollen ennerstëtzen. Dofir gesäit dës Reform e besseren Encadrement an eng besser Formatoun vir.

De legale Kader gëtt completéiert, fir:

- den Aidant ze identifizéieren zum Moment vun der Evaluatioun vun der fleegebedürfteger Persoun;

- d'Capacitéiten an d'Disponibilitéite vum Aidant ze iwwerpräiwen, ob deen dann och fäeg ass, déi Aiden a Soinen ze garantéieren;

- dës Informatiounen ginn zrëckbehalen a fléisse mat an d'Synthèse vun der Prise en charge an dem Plan de partage;

- a fir ze assuréieren, dass e Suivi gemaach gëtt duerch Berodung, Formatoun, grad wéi eng regelméisseg Reevaluatioun.

Inwiefern kann dës Reform dann elo derzou bäidroen, d'Schwaarzaarbecht ze ennerbanen? D'Chamberskommissioun gesäit hei eng Verbesserung, eng Handhabung eben an der Formaliséierung vum Aidant mat enger Réévaluation annuelle vun dësem. Weider préift d'Administratioun - esou heescht an Zukunft iwwregens déi aktuell Cellule - d'Méiglechkeet vum Aidant, fir sech ee Joer ze engagéieren.

Wat de Problem vun deenen Aidantë betrëfft, déi fir dräi Méint hei an d'Land fleege kommen, esou ennerleien déi dem europäesche Recht fir de Séjour a kënne keng Disponibilitéit vun engem Joer assuréieren a sinn deemno och net eligibel fir d'Roll vum Aidant.

D'Gesetz verbitt net, op Leit aus dem Ausland zrëckzepräien, déi iwwer dräi Méint hei am Land wëlle schaffen. Si musse just mat engem Aarbechtskontrakt agestallt ginn, mat enger Umeldung an der Sécurité sociale a mat engem Mindestloun, esou wéi all Persoun, déi an engem Menage agestallt gëtt. An dat ass och net méi wéi richteg!

Vu dass den Aidant an Zukunft identifizéiert a verifizéiert muss ginn, mengt d'Chamberskommissioun, dass esou Abuse bekämpft kënne ginn, ënnert der Konditioun awer, dass d'Administratioun och wirklech nokucke geet an am Noutfall intervenéiert, well soss bréngen déi Dispositiounen hei am Gesetz guer näischt.

Eng nei Leeschtung, déi elo mam Gesetz an der Fleegeversécherung agefouert gëtt, ass d'Nuetsgarde. Virun e puer Joer gouf et de Pilotprojet „Nuetswaach“, deen an der Tëschenzäit awer nees ofgeschafft gouf. Et gëtt awer eng Konventioun mat der Famille an der Stëftung Hëllef Doheem. Am Kader vun den Diskussiounen ëm den Aidant war d'Chamberskommissioun der Meenung, dass eng Garde de nuit ka wichteg sinn, wann den Aidant spontan oder zäitweis ausfällt, zum Beispill well e krank ass oder well en an d'Vakanz geet.

Dofir kann déi fleegebedürfteg Persoun, fir déi e Besoin fir eng konstant Betreierung virgesinn ass, an Zukunft och op dës Prise en charge vun zéng Nuechte pro Joer zrëckpräien am Fall, wou dann eben den Aidant fir e bestëmmte Moment net disponibel ass oder e Certificat médical e fundamentale Changement attestéiert.

Nächst Stéchwuert: Forfaitsystem. Dat ass nämlech d'Kärstéck vun dëser Reform. D'Aféierung vun engem Fortfaitsystem op 15 Niveauen erméiglecht eng méi grouss Flexibilität, déi et erlaabt, besser op d'Besoinen vun de jeeweilege Persounen, déi variéieren kënne, ze reagéieren. An der Praxis ginn d'Besoinen vun de Persounen individuell gekuckt, mä net méi op Basis vu vun Dag zu Dag, ma op eng ganz Woch gekuckt.

Ech wëll den Ofaf kuerz erklären, well dat awer e ganz wichtige Punkt ass. Als Éischt gëtt de perséinleche Besoin un Actes essentiels de la vie berechent. All eenzelnen Akt vun dëse Leeschtungen entsprécht engem Duerchschnëtts-wäert un Zäit. Duerno ginn dann déi jeeweileg Minutten, déi eng fleegebedürfteg Persoun fir eng ganz Woch brauch, zesummegezielt. An entsprechend dem Resultat gëtt dës Persoun dann an ee vun deene 15 Niveauen agedeelt.

A fir nach méi kloer ze ginn, huele mer zum Beispill eng Persoun, déi 240 Minutten insgesamt brauch. Deemno géif dës Persoun an d'Klass 1 agestuuft ginn. D'Klass 1 gesäit 210 bis 350 Minutten vir. Dat bedeit, dass déi Persoun, jee no Besoin, pro Woch mindestens 210 Minutten u Fleege beusproche kann.

Vu dass sech déi Leit net all Dag gläich spieren, kann et sinn, dass an der nächster Woch vläicht 350 Minutten gebraucht ginn. A mat dësem Forfaitsystem garantéiere mer, dass déi concernéiert Persoun dann och déi Opmierksamkeet an déi Fleege kritt, déi se brauch.

Fir de Réseau huet dës System zum Virdeel, dass en de Mëttelwäert vun den eenzelnen Niveauen ausbezuelt kritt. Beim Niveau 1 wäeren dat 280 Minutten. 280 ergëtt sech aus der Rechnung: 210 plus 350 gedeelt duerch 2. A fir de Patient hätt dëst de Virdeel, dass hien e Mindest- oder en Héchstmooss u Fleege a senger Kategorie an Usproch kann huelen.

Steet déi fleegebedürfteg Persoun duerch dës Forfaitsystem net méi am Mëttelpunkt? Dat ass eng Fro, déi ech oft gestallt kritt hunn. Dach! Och mat der Reform steet déi fleegebedürfteg Persoun weiderhin am Mëttelpunkt. Et bleift derbäi, dass déi individuell Besoinen vun der Persoun ofgefrot an evaluéiert ginn, wouropshin eng Synthèse vun der Prise en charge gemaach gëtt, déi ganz spezifesch Leeschtungen virgesäit.

Weider ginn duerch d'Reform Standards am System iwwerschaaft a verschidde Prestatiounen nei definéiert a regruppéiert. Dës Reform mat hiren eenzelnen Elementer muss een ëmmer als Ganz gesinn, well déi verschidden Elementer oft zesummenhängen.

Beim Soutien spécialisé, also deenen nei genannten Activités d'appui à l'indépendance, ofgekierzt AAI, hate mer an der Chamberskommissioun mam Minister eng länger Diskussioun dozou. Dëst besonnesch am Kader vun der Demenz, well déi concernéiert Leit e speziellen Traitement an der Fleege brauchen, fir eng weider Verschlechterung vun hirem Zoustand esou

gutt wéi méiglech ze verhënneren oder op d'mannst erauszezögeren. Hei gëtt also dem Konzept vun der Präventioun Rechnung gedroen.

An deem Kontext hat d'COPAS e puermol hir Bedenke bei der neier Opdeeling vun de Soutiene matgedeelt.

Fir déi individuell Aktivéierung ze stäerken, fir dem Patient bestëmmten Technique bäizebréngen, déi en duerno selbststänneg ausüben kann, huet d'Kommissioun bei dësen Akten, den AAI, nogebessert. Esou kann een an Zukunft fënneg Stonnen individuell Activités d'appui à l'indépendance kréien oder awer bis zu 20 Stonnen am Grupp, am Kader vum Domicile oder am Etablissement. Esou kann duerch den Zousaz un individuellen Akten nach méi op déi eenzel Besoine vun de Leit agaange ginn.

Opgrond vun dësem Changement hu mer e weideren Amendement ugeholl, fir bei den Activités d'accompagnement am Etablissement, den AA, dat, wat een haut haaptsächlech ënner „soutien“ versteet, wéi d'Surveillance zum Beispill, fir do op véier Stonnen ze goen. Hei wëll ech präziséieren, dass déi d'office en groupe vu véier prestéiert ginn, wat da schlussendlech 16 Stonne pro Woch sinn.

Weider gesäit de Projet de loi vir, dass bei der Prise en charge am Kader vu Soins palliatifs eng Facturation forfaitaire vu 780 Minutte pro Woch prestéiert ka ginn.

Ee Wuert nach zu den „courses sortie“. Dës Prestatioun gëtt elo esou gëiere, wéi se eigentlech ursprénglech ugeduecht war, fir haaptsächlech gemeinsam Aktivitéiten ze stäerken. De soziale Kontakt fir eng fleegebedürfteg Persoun ass ganz wichteg, fir weider un der Gesellschaft kënnen deelzehuelen an net an d'Isolatioun gedréngt ze ginn. Déi Courses-sor-tië sinn an Zukunft och méiglech iwwer e Foyer. Si kënnen iwwert d'AA, also d'Activités d'accompagnement dans l'établissement, prestéiert ginn. Lëtzebuerg ass iwwerengs dat eenzeg Land, wou d'Sozialversécherung fir dës Soutien „Ënnerstützungsmesuren“ finanziell opkënn.

Weider bei de Leeschtungen ass nach ze erwänen, dass am Domicile, wéi ech virdrun och schonns gesot hunn, de Forfait vum Entretien au ménage, d'Tâches domestiques, vun 2,5 op 3 Stonnen d'Woch eropgeet. Bei der individueller Garde si siwe Stonne mat der Méiglechkeet vun enger Majoratioun op 14 Stonnen d'Woch virgesinn. An zesumme mat der Garde en groupe am Foyer de jour kënnen dat insgesamt zesumme bis zu 40 Stonnen d'Woch sinn.

Nächst Stéchwuert: Qualitéit, e weidere grouss Punkt an dëser Reform. Virewech wëll ech betounen, dass mer am Géigesaz zu deem, wéi et emol ze héieren ass, qualitativ héichwärtig Leeschtungen hunn, mä dass mer dës mat der Reform nach wëlle verbessern. D'Plus-value vun der Reform ass, dass se fir méi Transparenz suergt, kloer Regeln opstellt an eng verbessert Kontroll virgesäit; wat iwwerengs och vu ville Prestatairë gefuerdert gouf.

Fir d'Éischt gëtt e Referentiel vun de Prestatiounen agefouert, déi eenzel Leeschtunge gi präzis definéiert an dann an engem Règlement grand-ducal publizéiert. Eleng dat wäert fir méi Kloeerheet a fir méi Transparenz suergen. D'Normen an d'Qualitätsindicateure ginn ausgeschafft, a wivill Personal mat wéi enger Qualifikatioun fir déi verschidden Akte gebraucht gëtt. En neie Kontrollsystem soll dann d'Anhale vun de Qualitätsstandarde garantéieren. An d'IGSS mécht all zwee Joer e Rapport dozou.

Wéi virdrun ugedeit, gëtt déi aktuell Cellule ëmbenannt an „Administration d'évaluation et de contrôle des prestations“ (veuillez lire: „Administration d'évaluation et de contrôle de l'assurance dépendance“). Et gëtt eng eegestänneg Verwaltung a si ass domadder lassgeliest vun der IGSS a kritt och entsprechend méi Personal a méi Mëttel.

Der CSL ass dës en Dar am A. D'Gewerkschaften hätte léiwer gehat, dass d'Administratioun der CNS soll ënnerstoen an net direkt dem Minister. Dat mam Argument, dass esou d'Assuréeen duerch d'CNS méi Matsproocherecht hätten. D'Chamberskommissioun huet hei keng Noutwendegkeet gesinn, dës Punkt ze änneren, well d'Assuréeen iwwert d'CNS schonns vertraute sinn, déi sech jo ëm de finanzielle Volet këmmert.

An eiser leschter Sitzung hate mer an der Kommissioun nach eemol driwwer diskutéiert, wéi mer d'Assuréeen awer nach besser kéinte matabezéien, dat eventuell iwwer eng aner Méiglechkeet.

De Minister huet Verständnis dofir gewisen an dovun geschwat, de Conseil supérieur nees anzeféieren, awer ënner enger erweiderter Form, dës am Kader vum Projet de loi 7004 zur Governance vun den Institutionen vun der Sécu-

rité sociale. Dës Propos gouf vun de Fraktiounen begréisst, an dofir och de Verweis a mengem schrëftleche Rapport.

Eng aner Fro, déi d'Kommissioun beschäftegt huet, ass den Impakt op d'Aarbechtsplazen am Secteur. Duerch verschidde Modifikatiounen gouf gefaart, dass Leit hir Aarbecht kéinte verléieren. Et goung rieds vu ronn 60 Leit. De Minister ass hei am Gespréich mat de Prestatairen, fir Léisungen ze fannen. Hei geet et drëms, d'Personal ze reafektéieren, sief et, hinne Formatiounen ze offréieren oder se am Kader vun der Aféierung vun der Garde de nuit ze beschäftegen, oder soss bei aneren Tâchen. Ech wëll awer och nach drop hiweisen, dass d'Regierung d'Crédits tampon agefouert huet, fir de Finanzement vun de Ressourcë während der Transitionssphas ze assuréieren.

Vläicht dann direkt nach d'Fro, wat sech fir de Patient am neie Regimm ännert. D'Reform soll jo elo den 1. Januar 2018 a Kraaft treden. Wann déi éischt Evaluatioun vun enger Persoun gemaach gëtt, gëlle selbstverständlech déi nei Standarden. Fir déi aner Persounen, déi schonn evaluéiert sinn, gëtt de Klassement gemaach en fonction vun der Zäit, déi si nom ale Regimm, also nom aktueller Regimm, accordéiert kruten. Dat heescht, si verléieren näischt un hire Leeschtungen.

Ee Kritikpunkt, deem a villen Avisen ze liese war, ass den Delai vun der Demande fir eng nei Evaluatioun. Wann ee schonn e Fleegeplang huet, da kann een zwielef Méint nom Datum vun dëser Decisioun eng nei Evaluatioun ufroen. D'Kritik, dass dësen Delai ze streng wär an der Situatioun vun der concernierter Persoun net géif Rechnung droen, déi dréngend méi Hëllef bräicht, wann hiren Zoustand sech verschlechtert, kann d'Chamberskommissioun net novollzéien, well am Fall, wou sech den Zoustand grondleeënd verännert, huet een d'Méiglechkeet, ebe scho virun deenen zwielef Méint eng Demande ze maachen. An dësem Fall muss ebe just eng schrëftlech Motivatioun vum Dokter virleien.

Madamm Presidentin, ier ech zum Ofschloss kommen, awer nach e Wuert zur legislativer Aarbecht. Dem Vott vun haut geet eng länger Preparatioun viraus. De Minister huet eis vun Ufank un iwwer seng Aarbechte vun der Reform mat an d'Bild gesat. Och huet e sech un d'Versprieche gehalen, eis déi eenzel groussherzoglech Reglementer ze ginn. Och do si mer ëmmer an d'Bild gesat ginn, eppes wat soss net ëmmer direkt esou gutt funktionéiert. Och hu mer eis Zäit geholl, déi eenzel Avise vun de Beruffskummeren an dem Verband vun de Prestatairen duerghegoen. D'Detailer dozou sinn a mengem schrëftleche Rapport nozeliesen.

Da wëll ech awer och nach de Leit Merci soen, déi zesummen eng Hand mat ugepaakt hunn a mat deenen ech gutt zesummegeeschafft hunn. An der Kommissioun muss ech soen, dass mer och ëmmer ganz vill a gutt Diskussiounen hatten, déi eis virubruucht hunn, wat jo och dann zur Konsequenz hat, dass mer op verschiddene Punkten nach Amendementer gemaach haten an nogebessert hunn.

Eigentlech ware mer eis iwwert d'Fraktiounen eraus meeschtens ëmmer eens. Vun der Oppositioun si keng schrëftlech Amendementer ageerecht ginn. Si hunn, au contraire, muss ech soen, ëmmer ganz konstruktiv matgeschafft.

► **Plusieurs voix.** - Aah!

► **Mme Taina Bofferding** (LSAP).- Dofir, Madamm Presidentin,...

(*Interruptions et intervention par la présidence*)

...wëll ech zum Ofschloss betounen,...

(*Brouhaha*)

► **Mme Simone Beissel**, *Présidente de séance.*- Wann ech gelift!

► **Mme Taina Bofferding** (LSAP), *rapportrice.*- ...dass d'Weiderentwécklung vun der Fleegeversécherung e wesentleche Bausteen ass, fir och an Zukunft hei am Land eng gutt Fleege ze garantéieren, dass d'Leit, déi Hëllef brauchen, se och kréien.

Mat dëser Reform suerge mer derfir, dass d'Assurance dépendance adaptéiert gëtt, fir eben nach méi Qualitéit an nach méi Flexibilitéit an de System eranzekréien. D'Stärkt vun der Fleegeversécherung berout um Prinzip vun der Solidaritéit an d'Fleege ass en Droit inconditionnel, e Recht op Leeschtung, onofhängeg vum Akommes. A mat dëser Reform suerge mir derfir, dass dat och an Zukunft esou bleift!

Merci.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **Mme Simone Beissel**, *Présidente de séance.*- Merci der Madamm Rapporteur Taina Bofferding. Als éischten ageschriwwene Riedner hunn ech den Här Serge Wilmes. Här Wilmes, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

► **M. Serge Wilmes** (CSV).- Merci, Madamm Presidentin. Dir Dammen an Dir Härën, léif Kollegen a Kolleeen, fir d'Éischt emol e grouss Merci der Rapportrice fir hire schrëftleche Rapport an och dee Rapport, dee se hei elo mëndlech virgedroen huet, well et ass eng komplex Matière, wéi se selwer jo gesot huet. Et ass net evident, fir déi an der Effentlechkeet duerstellen, ze erklären. Dowéinst, dat huet si am Rapport awer fäerdegruecht. Si huet et am Rapport fäerdegruecht, et op de Punkt ze bréngen, gutt ze resuméieren, an dat op eng Aart a Weis, dat jiddweree ka verstoen, wat elo hei soll geännert ginn. Dofir e grouss Merci.

Mir sinn also haut um Enn vun engem Prozess ukomm, deen elo dräi Joer laang gedauert huet, well et war praktesch op den Dag genee virun dräi Joer, den 8. Juli 2014, wéi mer hei an der Chamber eng Konsultatiounsdebatt hatten iwwer eng méiglech Reform vun der... oder eng Reform, besser gesot, déi an Aussicht gestallt ginn ass vun der Assurance dépendance.

D'Regierung hat jo 2013 déi Reform an hire Koalitiounsprogramm geschriwwen, an dat nodeems scho virdrun e grouss Bilan vun der Inspection générale de la sécurité sociale gemaach gi war, 2013, iwwert d'Assurance dépendance, déi zu deem Zäitpunkt scho 15 Joer al war. Déi ass '98 an der Chamber gestëmmt ginn an '99 dunn a Kraaft getrueden.

Et war schonn dertëscht méi e kleng Bilan gemaach ginn, mä nach ni esou een, deen eng Kéier alles op de Leescht geholl huet. An an deem Bilan kum eraus, am Résumé, dat wann d'Qualitéit an d'Finanzéierung vun der Fleegeversécherung och fir d'Zukunft sollt garantéiert ginn, da misst se eng Kéier op de Leescht geholl ginn.

Am Regierungsprogramm heescht et, dat d'Fleegeversécherung déi Services a Prestatiounen ofdecke soll, déi gebraucht ginn, fir dat d'Leit kënnen en autonomt an dignet Liewe féieren an dat d'Finanzéierung vun dësen Aktivitéiten esou organiséiert gëtt, dat dës Zil och erreecht gëtt.

Mir kruten deemools am Virfeld vum Minister Schneider eng ganz Rei Froe geschéckt iwwert déi eenzel Elementer vun der Assurance dépendance. An déi eenzel Parteien heibannen an der Chamber hunn da versicht, hir Antworten dorobber och ze ginn. Ech hunn dat deemools am Numm vun der CSV gemaach an ons Hauptaussoe waren dunn - an déi bleiwen et och haut - déi heiten:

De System soll effektiv eng Kéier ënnert d'Lupp geholl ginn, fir genee ze wëssen, wéi e funktionnéiert, a fir erauszefannen, ob en iwwerhaupt seng Ziler erreecht, wat also gutt leeft a wat manner gutt leeft, a virun allem och, wat eventuell muss derbäikommen. Well ech schwätzen elo net nëmmen iwwert dat, wat am Moment ofgedeckt gëtt, mä et si jo och nei Besoinen, déi eventuell mussen ofgedeckt ginn. Dat war och e wichtige Punkt.

An engems ware mer a bleiwe mer der Meinung, dat d'Fundament an d'Grundphilosophie vun der Assurance dépendance net sollen a Fro gestallt ginn, dat virun allem d'Qualitéit an d'Leeschtungen net sollen erofgesat ginn. Dofir huet d'CSV und deemools ganz kloer gesot, dat eng Reform vun der Assurance dépendance sech net just där op eng arithmetesch Fro reduzéieren an datt mer dat Ganz net nëmmen als eng Rechenübung solle behandle mam Gedanken: „Mir hunn elo e Minus, elo muss mer e Plus kréien“, oder awer: „Null vun null muss opgoen.“

Also net einfach d'Depensen erofsetzen, fir Depensen erofsetzen, mä kucken, ob d'Assurance dépendance hiert Zil och wierklech erreicht, ob se an Zukunft nei Ziler erreche muss. An eréischt duerno kucken, wat dat kascht a wéi mer dann dohinnerkommen, ob dat mat deem aktuelle Finanzéierungssystem opgeet oder ob mer mussen eppes derbäimachen.

Well zënter der Aféierung vun der Assurance dépendance huet sech ons Gesellschaft jo verännert. D'Krankheeten, déi deemools am heefegste waren, mussen net méi onbedéngt déi si vun haut an och net déi vu muer. Et wäert also weidergoen. Eis Gesellschaft wäert sech weider verännern. Nei Besoine wäerten opkommen.

An et ass jo och dat, wat aus dem Bilan vun der IGSS erausgangen ass. Déi huet do Projektionen gemaach, Extrapolatiounen vun der Situatioun vun 2013 an d'Zukunft, wou se dovunner ausgeet, dat éischstens jo d'Liewenswaardung wäert klammen - mir ginn also méi laang al -, mä si ass och dovunner ausgegangen, dat mer warscheinlech riskéieren, manner gutt al ze ginn.

Dat muss natierlech net esou sinn. Dat ass eng Méiglechkeet, mä wann een eppes dergéint

mécht - dat ass och dee ganze Volet vun der Präventioun -, da kann et jo och duerchassinn, dat mer eben och besser al ginn. Dofir war och dee Volet eng Kéier kuerz ugeschnidde ginn. An déi Debatt ass natierlech net eleng de Volet vun der Fleegeversécherung. Et sinn och ganz vill aner politesch Beräicher, déi gefuerdert sinn an déi hei zesummenhängen, zum Beispill Santé, Famill, Educatioun, Sport, de Logement, ICT och, mä eben och schonn en Deel Fleegeversécherung.

An déi Analys, déi mir gemaach hunn, déi hunn och déi aner Parteien heibanne grosso modo gemaach. An och d'Regierung huet dat esou gesinn. De Minister Schneider sot deemools an der Debatt selwer - Madamm President, Dir erlaabt mer, dat ech de Minister kuerz zitieren: „Mir sollen awer virun allem och, wann een d'Chifferen analyséiert, net nëmmen op dat rasant Ausenanerdreiwe vun den engersäits Depensen an anerersäits Recetté reagéieren, mä virun allem och d'Assurance dépendance der Zäit upassen.“ Wat absolutt richtig ass, wat mer jo och esou gesinn hunn.

Mir hunn och gesot, datt mer dat sollen an Etappe maachen, a mir solle kucken, Prioritéiten ze setzen. A ganz zum Schluss vun der Debatt, wéi all Mënsch geschwat hat, huet en e Résumé gemaach vun deem, wat och gesot ginn ass. An dunn huet en och gesot: „Ech muss awer soen, datt, niewent deene Punkten, déi mer doduerjer vläicht kënnen an deem ganze Coût, wat d'Depensen ubelaangt, aspieren, ech ganz vill nei Pisten och hei héieren hunn, déi mer derbäi hunn. An ech mengen, (...) datt mer musse wierklech och den Dréi fannen, fir effektiv alles dat, wat mer wëllen erhalen, Neies wëllen derbähuelen, och effektiv kënnen ze contrebalancéieren mat deenen eenzelne Recetten, déi mer hunn.“

Dat war an der Debatt, an no der Debatt ass gesot ginn: „Mir presentéieren dann eng Kéier an deenen nächste Méint e Reformprojet.“ Dat war 2015 an Aussicht gestallt ginn. Wann dat elo méi laang gedauert huet, dann huet dat jo verschidden Ursachen. Et ass sech jo och mat den Akteuren um Terrain concertéiert ginn.

Mä bon, et ass awer esou komm, wéi et komm ass, wat mer eis et net erwaart haten, well mer näamlech geduecht hunn, et géif fir d'Éischt e Projet presentéiert gi mat Reformpisten dran, fir ze soen: „Dat doten ass vläicht eppes, wat mer hei elo net méi brauchen. Déi Leeschtungen, déi si vläicht net onbedéngt néideg oder déi mussen mer vläicht net allegueren ofdecken. Hei sinn awer nei Leeschtungen, déi derbäikommen, déi mer mussen da vläicht ofdecken an an Zukunft och finanzéieren.“

Mä wat komm ass: Dräi Méint duerno, am Oktober 2014, ass de Spuerpak hei presentéiert ginn. An an deem Spuerpak sinn Neel mat Käpp gemaach ginn, och an der Sécurité sociale, an zwar och an der Fleegeversécherung mat zwou Mesuren, déi annonciéiert gi sinn: d'Weiderféiere vun dem Aféieren, vum Gel vun der Valeur monétaire op dem Niveau vun 2013, an op där anerer Säit eng vill méi strikt Bewäertung respektiv Neibewäertung vun de Patienten, déi an der Fleegeversécherung sinn.

An do sinn eng Rei Leeschtunge gestrach ginn an haaptsächlech sinn dat Soutiensleeschtunge gewiescht. Dat hat de Minister awer och ugedeit an der Konsultatiounsdebatt, well en deemools gesot huet, datt virun allem aus dem Rapport vun der IGSS erausgaange wär, dat d'Soutiensleeschtungen déi sinn, déi vill bäigeholl hunn - déi ware carrement explodéiert -, an datt déi Soutiensleeschtunge geifen ewell ronn 27% vun den Depensé vun der Assurance dépendance ausmaachen; Soutiensleeschtungen, fir déi een am Ausland jo zum Beispill muss selwer bezuelen.

An dann ass et natierlech och e Reflex, deen een do kann hunn, fir ze soen: „Voilà, wann dat hei explodéiert ass, et ass och ze deier ginn“, a fir dat emol a Fro ze stellen an ze soen: „Brauche mer et iwwerhaupt? Musse mer dat finanzéieren? Gëtt dat gebraucht?“

An engems sot de Minister Schneider awer och deemools an der Debatt, datt 95% vun de Patienten zefridde wäer mat der Assurance dépendance, also och mat de Soutiensleeschtungen. A se dann einfach ze kieren, fir am System ze spueren, dat beaflost dann natierlech och d'Zefriddenheet an domadder eben och d'Qualitéit, wéi d'Patienten d'Fleege wouerhuelen, an deem Fall eben och hei déi Soutiensleeschtungen, déi domadder gestrach gi sinn. An et beaflost och d'Aarbecht vum Personal, dat de Soutien leescht, déi domadder jo och a Fro gestallt gëtt.

(M. Mars Di Bartolomeo reprend la présidence.)

An dat ass jo och geschitt, well Reseauen an Haier sinn - ënner anerem, mä och -wéinst de Spuermesuren an d'Bredouille komm. Do ginn natierlech d'Vuene auserneen. Si sinn auserneegaangen tëschent de Prestatairen an den Haier an op där anerer Säit der Regierung, firwat et zu deene Schwierigkeete komm ass. Mä datt awer d'Spuermesuren en Impakt hunn an haten, dat geet awer ganz kloer aus den offiziellen Zuelen eraus. Mir hu jo eng Fiche financière bäigeluecht kritt beim Projet de loi. An där Fiche financière gëtt geschätzt, datt d'Spuermesuren iwwert d'Joren 2015 bis 2018 ronn 22 Milliounen Euro géifen ausmaachen.

De Minister huet ons och eng Keier an enger Kommissiounssëtzung erklärt, wat dann zënter 2015 vun der Cellule géif méi strikt gekuckt ginn, an dat war e Véierels manner fir d'Gruppenaktivitéiten an den Heemer, 70% manner fir d'Betreiung bei administrativen Demarchen a fir bei den Dokter ze goen an 99,6% manner fir kollektiivt Akafegoe vu Leit, déi an engem Fleegeheem sinn.

D'Leeschunge sinn also gekierzt ginn an hiren Impakt op d'Montanten, op d'Stonnen, déi d'Haier respektiv d'Reseauen nach kréien, dee fënnt een och an de Budgeten an an de Bilane vun der CNS, déi déi iwwert d'Fleegeversécherung mécht, erëm, an zwar an deene vun 2015 an 2016.

Fir d'Reseauen ass de Montant mensuel moyen duerch d'Spuermesurë vun 2014 op 2015 ëm 4,7% erofgaangen, vu 4.085 Euro op 3.894 Euro, a vun 2015 op 2016 nach eng Keier ëm 3%, vun 3.894 Euro op 3.776 Euro.

An och d'Moyenne vun de Stonnen, déi de Reseau duerch Pläng zegutt huet, ass 2015 ëm 2% an 2016 ëm 4,3% erofgaangen.

Fir d'Haier ass dee Montant mensuel moyen duerch d'Spuermesurë vun 2014 op 2015 an de CIPAen ëm 5,9% erofgaangen a vun 2015 op 2016 nach eng Keier ëm 2% erofgaangen. Bei de Maisons de soins sinn et minus 4,1% fir 2015 respektiv minus 0,3% fir 2016. An och d'Stonnen, déi d'Haier fakturiert kréien, sinn 2015 ëm 1,5% fir d'CIPAen an 1,75% fir d'Fleegeheemer erofgaangen an 2016 ëm 4% fir alle béid. Dat sinn d'Zuele vun der CNS.

An deene Rapporten, zum Beispill dem Budget fir 2016, steet och schwaarz op wäiss: «L'évolution des dépenses en 2015 est freinée par la stagnation du nombre de bénéficiaires citée ci-avant et par différentes mesures d'économies mises en œuvre en dehors des attributions de la CNS; mesures qui peuvent avoir des effets non négligeables sur la situation financière de certains prestataires d'aides et de soins qui risquent de se retrouver dans une situation financière contraignante.»

An engems steet dann och am Budget 2017 vun der Assurance dépendance, datt: «L'effet de ces dernières mesures», also d'Spuermesuren, «a été amoindri pour les prestataires par la subvention unique que l'État versera à la CNS et que celle-ci transmettra aux prestataires afin de compenser les découverts inévitables et imprévisibles concernant les exercices de prestations 2015 à 2017.»

Et ass äusserst interessant ze liesen, datt et op där enger Säit net ze evitéiere war, datt d'Prestatairen a finanziell Schwierigkeete géife kommen - datt ee sech also bewosst war, wat ee géif mat de Spuermesurë provozéieren -, an een op där anerer Säit da vläicht de vollen Ëmfang vun deene finanzielle Schwierigkeete vun de Prestatairen net esou virusgesinn huet, also u sech engem net esou bewosst war vläicht, wat do géif lassgetrëppelt ginn.

An dat bréngt mech dann nees zu onsem Haaptkritikpunkt zrëck: Firwat ass net fir d'Éischt mat alle Concernéierte gekuckt ginn, wat am System géif gutt lafen a wat net, wat fir eng Leeschungen eventuell net méi finanziert misste ginn a wat fir eng Leeschungen nei kéinten derbäikommen? An dann eréischt hätt een zesumme gekuckt, wat d'Neiausrüstung kaschte géif an ob se mam aktuelle Finanzsystem ze finanzéiere wär oder net. Hei ass et genee ëmgedréit geschitt: Fir d'Éischt ass gespuert ginn - hei si Leeschunge gestrach ginn - an dann eréischt sinn d'Upassunge gemaach ginn an dësem Projet.

Elo wäert de Minister ons äntweren, datt hie jo mat deene Suen, déi gespuert gi sinn an nach gespuert wäerte ginn, derfir suert, datt d'Prestatairë sech un d'Reform upasse kënnen, well dofir ass et jo déi Subventionen do ginn. Mä am Kloertext heescht dat allerdéngs, datt d'Prestatairë Sue kréien, fir ze kucken, datt se sech

mussen upassen, also wat se mat deem Persounal musse maachen, wat se ze vill hunn, well jo Leeschungen ewechgefall sinn an och mat dëser Reform wäerten ewechfalen. Wéi zum Beispill d'Courses-sortien, déi jo definitiv dann ofgeschafft ginn.

Mir hunn als CSV de Minister drop higewisen, datt duerch d'Sträiche vun dëse Courses-sortié géifen eng ronn 60 Leit betraff ginn, deenen hir Plaz géif um Spill stoen. Och wann de Minister ons gesot huet, datt dës Leit jo dann zum Deel kéinten an den Nuetsgarden, déi agefouert ginn, agesat ginn, muss een awer och wëssen, datt ee fir esou eng Garde jo eng gewësse Qualifikatioun muss hunn. Déi Leit hunn dat awer net onbedéngt. Dat heescht, déi missten déi fir d'Éischt emol nohuelen. Bon, d'Plaze sinn awer net onbedéngt do, fir datt se dat kënnen maachen. Also, wat riskéiert ze geschéien, ass, datt dës Leit weider ënnert dem Risk stinn, datt se entweder müssen eng aner Plaz fannen, oder awer, datt d'Tariffer müssen an d'Luucht goen.

Mat der Prise en charge vun deenen zéng Nuetsgarden an och mam nees Eropsetze vun de Stonnen u Soutien spécialisé a Conseil individuel oder awer och mat de Leit, déi jo d'Administration vun der Fleegeversécherung soll bäikréien, wäerte mat dëser Reform awer och d'Depensen nees an d'Luucht goen. Zwar manner, wéi wa keng Reform gemaach gi wär, mä awer méi wéi mam Spuerpak eleng.

Fir d'Éischt ass also gutt gespuert ginn, mat de Konsequenzen, déi mer kennen, an elo ginn d'Depensé mat der Reform nees an d'Luucht. Dat stäipt nach eng Keier eis Haaptkritik, wisou net fir d'Éischt e Reformprojet presentéiert ginn ass, ier iwwert d'Finanzéierung an hiren Impakt op d'Leeschungen an op d'Leit, déi do schafen, nogeduecht ginn ass.

Mir hätten dat als CSV net esou gemaach, mä mir hätten et ëmgedréit gemaach. An dat hu mer och ganz kloer virun dräi Joer gesot. Da wäere mer och dee Moment prett gewiescht, fir vläicht déi Reform net nëmme mat ze begleeten, mä och matzedroen. Mä well et awer genee ëmgedréit geschitt ass an dat, wat haut um Dësch läit, just nach Moutarde après dîner ass an entre-temps awer eng nei Realitéit geschafe ginn ass mam Spuerpak - well et si Leeschunge gekierzt ginn, e gudden, generéis System ass elo manner gutt a manner generéis ginn -, stëmme mer dës Projet och net mat.

Merci.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Nächsten ageschriwwene Riedner ass den Här Georges Engel.

► **M. Georges Engel (LSAP).** - Merci, Här President, Dir Dammen an Dir Hären, e grouesse Merci un d'Rapportrice Taina Bofferding fir hire schrëftlechen a mündleche Rapport, e schrëftleche Rapport vu 97 Säiten, deen e bëssen d'Envergure vun dësem ganze Projet de loi weist.

19 Joer sinn et hier, dass hei op dëser Plaz mat grousser Majoritéit d'Gesetz vun der Fleegeversécherung ugeholl ginn ass. An haut stëmme mer eng Reform, déi néideg ass, fir de System ze perenniséieren an en och iwwert déi nächst 30 Joer ofzesécheren.

An eiser Gesellschaft musse mer verhënneren, dass deen, dee fleegebedürft ginn ass, an den Absëits gestallt gëtt. E muss sech op d'Solidaritéit vun deene méi Jonken a besonnesch och vun deenen net fleegebedürftigen an eiser Gesellschaft verlosse kënnen.

Déi allgemeng finanziéiert Hëllef- a Fleegeversécherung ass als Institution vun eiser nationaler Solidaritéit, déi vun alle Leit finanziéiert gëtt, gesetzlech verankert an och net méi ewechzedenken. Et war e Meilesteen an eiser Sécurité sociale, wéi dat hei gestëmmt ginn ass.

D'Changementer an den Akte muss een duerfir als Ganzet betruechten. D'Minutenangabe sinn elo keng reng politesch Willkürhandlungen, mä dës Changementer fousse an Erfahrungswäert.

Wichtig ass och, dass ee bei de Leit, de Beneficiairë mat hire Familljen an de Prestatairen, d'Bewosstsinn schäerft, wéi wichtig et ass, fir responsabel mat de Leeschunge vun der Assurance dépendance ëmzegoen. Dat ass kee Grattisshop, wou ee sech méi soll huelen, wéi ee brauch, well dat geet op d'Käschte vun eis alleguerten. Mir wëllen dës wichtige sozialen Acquis, deen an Zukunft ëmmer méi eng grouss Roll wäert spillen, well eis Bevëlkerung och ëmmer méi al gëtt, erhalen. An duerfir musse mer d'Mëtelen, déi eis zur Verfügung stinn, och méi sënnavoll asetzen: dat heescht, esou vill Leeschung, wéi gutt an nützlich ass, do, wou se gebraucht gëtt.

An deem Sënn war et richtig, d'Leeschungen an de Fonctionnement vun der Fleegeversécherung

ënnert d'Lupp ze huelen: Wat ass sënnavoll? Wat ass nützlich? Wat ass néideg a wat ass et net?

D'Grondausrichtung, déi véier Grondlage vum System, déi bleiwen erhalen: éischters, d'Prioritéit fir d'Rehabilitatiounsmesuren, zweetens, de Maintien à domicile esou laang wéi méiglech halen. Dann hunn, drëtzens, d'Sachleeschungen nach ëmmer e Verrang op d'Geldleeschungen. An d'Fleegefäll sollen natierlech beschtméiglech opgefaange ginn.

D'Zil vun der Reform wéilt ech hei nach eng Keier widderhuelen: D'Zil vun der Reform ass, d'Fleegeversécherung natierlech ze verbesseren, d'Prozedure méi einfach ze maachen a méi transparent ze maachen, d'Qualitéit ausbauen duerch d'Afféierung vu Qualitéitskritären an duerch en neie Kontrollsystem.

D'LSAP huet sech derfir agesat, dass Nuetsgardë fir doheem agefouert ginn. Dat ass wichtig, fir den Aidant ze entlaaschten an op Urgencé kënnen ze reagéieren.

Zum Aidant informel: Dat ass en interessanten an awer och enorm wichtigen, zäitgläich awer och e ganz schwierigen Aspekt vun der Assurance dépendance. Do stellt sech d'Fro: Wat geschitt mat deene Geldleeschungen? Gi se do gebraucht fir d'Ennerstëtzung an d'Hëllef, esou wéi dat och geduecht ass? Ouni emol vum Risk vum Abus ze schwätzen - d'Madamm Rapportrice ass ganz kuerz drop agaangen -, wär et awer sënnavoll, Informatiounen ze hunn, wat mat deene Ressourcë vun der Fleegeversécherung geschitt. Den Aidant kritt mat dëser Reform eng besser Ennerstëtzung, dat war och eng Fuerderung vun der LSAP.

Zur Präventioun, a si ass virun ugeschwat gi vum Här Wilmes: D'Konzepcioun vun der Präventioun ass extrem villfälteg a beréiert eben net just ee Beräich a soll sech am Alldag an deene verschidde Politikberäicher erëmspigelen. Hei ginn et eng Rei vun Iwwerschnéidungen an de verschidde Politicken, déi eist Land mécht. D'Assurance dépendance ass natierlech een Deel dovunner. Da schwätze mer awer och hei vun der Santé, vun der Politik vum drëtten a vum véierten Alter, der Politik fir Leit mat Behënnerung oder och de Soins palliatifs ausserhalb vum Spidolswiesen. Alles dat zesumme spillt natierlech an der Präventioun eng wichteg Roll.

Nach en anert Beispill ass dat vum Logement. Dozou gehéieren niewent de Fleegeariichtungen an de Fleegeängschtleeschungen ënner anerem barrièrefräie Wunnraum, barrièrefräien effentlechen Noverkéier souwéi och den Accès zu effentlechen Aariichtungen. D'Participatioun um effentleche Liewen erfuerdert bis an den héijen Alter Mobilitéit. Vlächtt sollt een och op de Wee goen a bei de Lotissementer net nëmme just u jonk Familien denken, mä sech och virun Aen halen, dass mer alleguerten eng Keier méi al ginn. Logement encadré an altersgerecht Wunne si wichteg, fir d'Verbleiwen am eegenen Doheem ze erméiglechen.

Iwwert d'Demenz hu mer eis vill a laang ënnerhalen. Et ass keen einfacht Thema, mä e ganz sensibelt. Mä d'Persounen, déi un enger Demenz leiden, brauche besonnesch vill Ennerstëtzung an och Hëllef. A well dës concernéiert Leit en aneren Traitement an eng aner Fleege brauchen, permanent musse begleet ginn, hëlleft sécherlech och déi Modifikatioun bei den Aalen do derbäi.

An d'Aalen am Demenzberäich, Här Wilmes, dat ass och Präventiounsaarbecht. D'Activité d'appui à l'indépendance ass och Präventiounsaarbecht, wann dat richtig ugewannt gëtt.

► **Une voix.** - Très bien!

► **M. Georges Engel (LSAP).** - Esou kann duerch den Zousatz vun individuellen Akten nach méi op déi eenzel Besoine vun de Leit agaange ginn. Leit, déi un Demenz leiden, waren eis, wéi gesot, an dësem Projet de loi ganz wichtig. A mir hunn eis duerfir och länger mat hinne befaasst, well Beneficiairë mat enger Demenzerkrankung maachen haut schonn e groussen Deel vum Ensembl vun de Beneficiairen aus: 33,5%. Och huelen hir Soine méi Zäit an Usproch. Hir Depensen, déi vun de Maladies démentielles, maache 74% vu sämtleche Käschte vun der Fleegeversécherung aus, dat sinn insgesamt 416 Milliounen Euro. Dat sinn d'Zuele vun 2010.

► **M. Marc Spautz (CSV).** - Dat war virun de Spuermoosnamen.

► **M. Georges Engel (LSAP).** - Zum Forfaitsystem...

► **M. Marc Spautz (CSV).** - Dat war virun de Spuermoosnamen!

► **M. Georges Engel (LSAP).** - Jo, Dir nennt et „Spuermoosnamen“, mir nennen et Moosnamen, fir de System ze perenniséieren. Mä dorop ginn ech herno nach eng Keier gären an.

► **Une voix.** - Très bien!

► **M. Georges Engel (LSAP).** - Zum Forfaitsystem: Deen erméiglecht et, fir méi eng grouss Flexibilitéit ze kréien, déi et erlaabt, besser op d'Besoinen vun deene jeeweilege Persounen, déi vun Dag zu Dag variéieren, anzegoen. Effektiv war aus de Gespréicher mat de Leit um Terrain ze héieren, dass et géif Sënn maachen, net eenzel Akte mat enger bestëmmter Zuel u Minutten ze accordéieren, mä éischer Forfalten, an deene bestëmmte Leeschunge sollen dann abegraff sinn. Esou kënnen d'Prestatairë sech méi flexibel organiséieren. An domadder kréien d'Prestatairen eng méi grouss Flexibilitéit an d'Zuel vun de Reevaluatoune wäert och zrëckgoen. Also och manner Pabeierkrich, also eng Simplification administrative.

A wann ech virun drun héieren hunn, dass mer en Debat hei haten, wéi den Här Wilmes richtig gesot huet, an duerno huet et eng Zäitche gedauert, bis de Projet de loi kumm, dann huet dat eng Zäitche gedauert...

(**Interruption**)

Dir hutt dat net kritiséiert, ech hu just gesot, dass Der dat gesot hutt.

...dann huet dat natierlech effektiv e bësse gedauert, well mer mat allen Akteuren um Terrain geschwat hunn. An Dir kritiséiert elo, et wär net mat allen Akteuren geschwat ginn. Dir hutt gesot, et hätt ee besser gehat, mat allen Akteuren ze schwätzen an duerno ze kucken, wéi de Projet soll ausgesinn. Ma ganz genau, ganz genau dat...

(**Brouhaha**)

► **M. Georges Engel (LSAP).** - ...ass geschitt!

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. Georges Engel (LSAP).** - Am Géigesaz zu der Kritik, déi ze héiere war, bleift et derbäi, dass déi individuell Besoine vun de Persounen ofgefort ginn, mä net méi op der Basis vu vun Dag zu Dag, mä eben op eng ganz Woch gekuckt. An dat ass och logesch. Dat mécht och absolutt Sënn. Deen een Dag ass een esou drop an deen aneren Dag ass een anescht drop. An duerfir ass dat besser, et kuckt een dat an enger Woch an net vun Dag zu Dag.

Un der Fleege an de Leeschungen - an dat wëll ech och nach eng Keier kloer hei soen - gëtt net gespuert. Néierens gëtt ofgebaut, weder bei de Leeschungen nach beim Personal.

(**Interruption**)

Fir eis stoung et ëmmer fest, dass un der Qualitéit vun de Leeschungen op kee Fall dierft gespuert ginn. An duerfir ass et och falsch ze soen, dass dës Reform géif gemaach ginn, fir Geld ze spueren. Ech weess, dass Der dat gäre sot. Ech weess, dass dat an dat ganz Konzept passt vun Ärer Oppositionsaarbecht, mä et ass awer falsch.

(**Brouhaha**)

Dësen zentrale Baustee vun engem Sozialversicherungssystem muss un déi haiteg Ufuederungen - an dat hutt Der selwer gesot - ugepasst ginn. An bei enger stänneg verännerter Gesellschaft müssen och dann nei Mesurë geholl ginn. Duerfir och ënner anerem dës Reform, fir dass d'Déngschtleeschungen am Fleegeberäich och nach besser ginn.

An ech muss soen, ech sinn zimlech enttäuscht vun der Positioun haut vun der CSV, déi sech, wann ech dat richtig an Erënnerung hunn, beim Rapport enthalten haten, haut awer hei dergéint stëmmen. Mir haten, wéi et richtig gesot gouf, e ganz konstruktiven Debat an eiser Kommissioun. Et ass ëmmer gutt iwwert déi eenzel Punkten debattéiert ginn. Et ass gutt diskutéiert ginn. A mir waren eis och alleguer eens, dass déi Reform hei wichtig wär. An ech fannen et duerfir ëmsou méi traureg, dass mer eis awer elo, mengen ech, hei op e klengen Nebenschauplatzt beginn, fir dës Reform hei net ze stëmmen. Déi Reform hei, déi ass duerfir geduecht, fir de System iwwer Joren ofzesécheren, an ech mengen, d'CSV hätt gutt dru gedoen, dee Projet hei matzestëmmen.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. Georges Engel (LSAP).** - Der CSV ass et och net entgaangen, dass et Derapagen am System goufen, déi an Zukunft musse verhënnert ginn. Ech gi jo dervun aus, dass dat och gewollt ass. Déi Derapagen, déi koumen duerch eng, alle, eng net grad appropriéiert Gerance an duerch falsch Previsiounen, déi gemaach goufen. Si hate jo net alleguerten déi dote Problemer. An ech mengen, dass de Minister e ganz gutt Fangerspëtzegefill hat an déi richtig Mesurë geholl huet, fir do de Schued a Grenzen ze halen. Duerfir nach eng Keier all Respekt fir de Minister, fir déi Kou dann do vum Äis geholl ze hunn!

Wichtig ass awer och, dass mer déi Forfalten agefouert hunn. Mir schiben hei also der Chasse à l'acte e Rigel vir, maachen also, dass

et net weidergeet, wéi dat bis elo zum Deel de Fall war, mä dass de System, esou wéi en elo wäert kommen, dauerhaft an haltbar ass an och d'Zäit wäert iwwerliewen. Duerfir, hei kréie mer méi Flexibilitéit, mir kréie méi Qualitéit, mir kréie méi Kontroll. An dat ass eng gutt Reform. An duerfir ginn ech och den Accord hei vun der Sozialistescher Partei.

Merci.

► **Une voix.**- Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.**- Merci och. An nächste Riedner ass den Här Edy Mertens fir d'DP.

► **M. Edy Mertens (DP).**- Här President, léif Kolleeinnen a Kollegen, et ass ouni Zweifel esou, datt d'Fleegeversécherung eng vun de wichtigste sozialen Errungenschaften hei zu Lëtzebuerg ass. A mir hoffe jo alleguerten, datt mer net an d'Situatioun wäerte kommen, op Hëllef ugewisen ze sinn, fir eisen Alldag ze meeschteren. An awer kann déi Situatioun méi séier anrieden, wéi mir et erwaarden. Mir menge jo ëmmer, et wieren nëmmen al Leit concernéiert, eben duerch hir Krankheet. Mä wie ka wëssen, wéini e Schicksalsschlag kënnt? Eben absolutt keen.

Solle mer dann awer Hëllef brauchen, fir am Alter an eise Alldag eens ze ginn, da gräife mer op eis Assurance dépendance zrëck, déi säit 1998 existéiert, zweemol am Intervall vun engem bis zween Joer iwwerkuckt gouf a fir d'lescht 2005 als Suite vun engem ganze Koup Diskussiounen adaptéiert gouf.

De Succès vun dëser Versécherung war ganz grouss. An haut soll et jo dann eng Administratioun gi mat engem Budget vun iwwer 500 Milliounen Euro, mat 13.500 bis elo betreite Persounen an dem Asaz, fir d'Fleeg ze garantéieren, vun Dausende motivéierten a spezialiséierten Aarbechtskräften.

Laut Statec waren 2010 1,5% vun de Leit zu Lëtzebuerg 85 Joer al. A bis 2060 sollen et bis zu 7% sinn. Bis d'Joer 2030 gëtt mat 17.000 bis 18.000 Beneficiairë gerechent, dat wier eng Steigerung vu 65% am Vergläich zum Joer 2000.

De beonrouegste Charakter, deen ee feststellt bei de Chifferen, déi ee kritt, ass awer, datt d'Depensë méi séier klamme wéi d'Recetten. An dat war och ze erwaarden. Dës Regierung huet reagéiert an dës Reform an hire Programme gouvernemental mat erageholl. Dofir, Här President, felicitéiert d'DP der Regierung fir hire Courage, dës sécherlech net ganz einfach Reform op eng ganz onopgereegt Aart a Weis ugepaakt ze hunn.

Och mir Deputéiert goufe ganz fréi mat der Reform befaasst a konnten eis Iwwerleeunge mat erabrénge. Virun zimlech genau dräi Joer - et gouf och hei elo gesot - hate mer am Haus en Débat de consultation iwwert d'Zukunft vun dëser Fleegeversécherung. An ech wëll der Regierung direkt am Ofank Merci soen, datt eng ganz Partie vun deene ville gouge Proposen, déi deemools gemaach goufen, sech och haut an dëser Reform erëmfannen.

Ganz kloer an däitlech wëll ech hei betounen, datt no laangen Diskussiounen et der DP vun Ofank un och ëm zwee wichteg Punkte goug: deen éischten, de Patient natierlech, deen zweeten, d'Qualitéit vun de Prestatiounen. En Erofsetze vun de Qualitëtsstandarden an der Fleegeversécherung koom net a Fro a wier mat eis och net ze maache gewiescht. A wa mer vu Qualitéit schwätzen, da schwätze mer virun allem vum Personal, dat eng exzeptionell Aarbecht um Terrain leescht. Et kann een net genuch betounen, datt eise System net funktionéiere géif ouni déi vill motivéiert Fleegeleit, déi all Dag Dausende Leit zu Lëtzebuerg ënnerstëtzen. Et muss een déi Leit awer och ënnerstëtzen, andeem een hinnen erlaabt, hir Aarbecht kënnen ze maachen, ouni se mat allze vill Bürokratie ze iwwerschëdden, well do-duerch leide schlussendlech eis Patienten.

Hei muss ech soen, datt et och de Wonsch vun der DP war, fir e forfaitaire Finanzementmodell ze schafen, deen op Klassen amplat vun dem Minutage baséiert. Dir erënnert lech sécherlech un déi relativ lëschtge Beispiller, déi ech virun dräi Joer gouf, fir lech dee kompletten Unfug vun deene Minutten ze erklären. An dat soll jo elo verschwannen, andeem ebe Klasse geschafe ginn, an dovun der 15. De Minutage war a villerlee Hisiicht absolutt ineffikass. A mir kënnen der Regierung nëmme felicitéieren, datt se der Realitéit um Terrain Rechnung gedroen huet. Mir als DP wiere souguer vläicht nach e bësse méi wäit gaangen an hätte geschwat vu fënnef Klassen, fir de System nach ze vereinfachen.

Am Rame vun deene 15 Klasse kann elo vill méi flexibel geschafft ginn an d'Personal ka selwer gesinn, wat de Patient dee bestëmmten Dag brauch, a kann dann och seng Soenen adaptéieren. Ech kann lech do e Beispill ginn: Deen

een Dag ass näischt, den aneren Dag kommt Der bei de Patient an Dir hutt nëmmen déi Minutten, déi Der do zegutt hutt, mä et ass awer eppes passéiert, an der Nuecht ass de Patient méi schlecht ginn, e brauch méi Fleeg, e muss méi propper gemaach ginn; an da war dat eng Hetz am Haus. Also ech hunn et dacks genuch matgemaach! Dir kënnt lech et net virstellen. Dat hei ass also vill méi einfach.

Mir wollten also wat? Eng strukturell Reform mat Qualitëtsprestatioune, mat Flexibilitéit, an dat mam bedürftege Patient am Mëttelpunkt. Dëst fënnt een an dëser Reform erëm. D'Kritäre fir den Accès duerch d'Administration d'évaluation et de contrôle gi festgesat duerch eng individuell Evaluatioun, dat gouf gesot, an enger Approche, déi multidisciplinaire ass, an et gëtt eng Synthèse de prise en charge, wou d'Besoine vum Patient genau festgesat sinn.

Dat ass awer e Prozess, dee wahrscheinlech wäert Zäit anhuelen. Dorënner fale jo dann och déi Actes essentiels de la vie, d'Activités d'appui, déi elo grad genannt goufen, da Soutien non spécialisé, Garde de nuit, Tâches domestiques. Souguer déi Garde de nuit, déi no massiver Demande accordéiert gouf, ass eng exzellent Saach, déi muncher een, deen doheem Leit gefleegt huet, sech gewëncht huet. Et soll ee bis zu aacht Stonnen den Dag kréien, an dat bis zu zéngmol am Joer. Do muss ech lech direkt soen, fir mech um Terrain, an ech weess dat och vun de Leit, ass dëst déi bescht Fleegeversécherung bis elo, déi ech jiddefalls kennen!

Fir d'Ausschaffe vun dësen Aidë gouf mat alle Leit um Terrain diskutéiert, an dat a ville Reunioone mat ville Servicier. Ech hat e Méindeg um Radio héieren, Här Wilmes, wéi Der gesot hutt, Dir géift déi Akten dann all ganz genau studéieren an da kucken, wat een aus deenen Akte mécht. Mä ech mengen, grad dat ass awer hei geschitt! Ech ka mech erënneren, ech mengen, vu Mëtt 2015 bis Mëtt 2016 sinn awer x Ronne gedréit gi mam Minister, mat deene verschiddene Servicier, fir erauszefannen: Wat brauch een iwwerhaapt? An do ass dat, wat ech och deemools gesot hunn a menger Ried: „Ech muss kucken: Wat fir e Service brauch mäi Patient?“ Do sinn der vläicht derbäi, déi e wierklech net brauch.

A wann ech vun den Institutiounen schwätzen, vun de Fleegeanstalten, vun Altersheemer, da muss ech awer wierklech soen: Och do goufen et Saachen, déi een net onbedéngt brauch. A mir hunn ëmmer gesot, virdrun och an eiser Ried, déi ech gehalen hat dozou: „Et ass jo esou, mir musse kucken, wat fir eng Offer do ass.“ Wat d'Offer ëmmer méi grouss gëtt, wat d'Demande dann och méi grouss gëtt. Mä et muss een ëmmer kucken: Wat fir eng Offer ass et? Well et ass jo nëmmen ze ënnerstëtzen, och an den Etablissementen, wann do Leit sech ëm Leit këmmen, wann do Gruppenaarbecht geleescht gëtt, déi si awer wahrscheinlech kéinten a verschiddenen Domänen méi bëlleeg zustane kréien, wéi et elo de Fall war. Mä ech mengen, et ass grad un där doter Administratioun, fir ze kucken, ob net op deem Plang awer ka gespuert ginn.

An ech mengen, dat ass genausou mat deem, wat ni nogewisen ass - och am Ausland ass net nogewise ginn, Dir kënnt international Kritäre kucken -, datt eng Taxifaart mat deem Kranken duerch d'Landschaft onbedéngt muss sinn. Ech mengen, hei ass et jo esou, datt dat nach ëmmer méiglech ass am Rame vun de Foyeren. An dat ass eng wonnerbar Saach. Wéi gesot, ech erliewen et all Dag, d'Leit si begeeschtert fir dohinne. An déi kënnen déi Aarbecht och maachen oder deene bedürftege Leit vun dobaussen eppes matbrénge, ouni dat do direkt muss e ganzt Unterneeme geschafe ginn, wat elo soss näischt méi mécht, wéi ee vun Hépperdang bei d'Kusin op Esch ze féieren! Ech mengen, dat gëtt wierklech eng Depense, déi herno net méi ze bremsen ass.

Här President, mir sinn der Meenung, datt eng regelméisseg Reevaluatioun vun de Besoine fir d'Patiente muss duerch de behandelnden Dokter an duerch d'Préstatairë geschéien. De behandelnden Dokter weess dacks am beschten, wat säi Patient brauch a wat en eben net brauch a wat en dacks net wëllt. Zum Beispill bei der Adaptatioun vum Logement, dat hat ech lech virun dräi Joer och geschildert, wou de Bopi da jäizt: „Ech klammen net an de Lift!“, oder wou et dann heescht: „Mir brauche kee Lift!“, oder wou den Dokter feststellt: „Ëm Gottes Wëllen, wat hu se lech dann elo hei gemaach?“, a sech zrëckzitt, vläicht an en anert Zëmmer, fir der Famill matzedeelen: „Ech mengen, de Patient ass an dräi Méint net méi bei lech heiheim“, entweder, datt en an en Heem koom oder datt en entre-temps verstuerwen ass. Den Dokter kann also wäertvoll Informatiounen ginn. A kommt, ech mengen, et wier net schlecht, wa mer dorop géifen zrëckgräifen!

Jo, mir hu méi Flexibilitéit an dëser Reform festgestallt, mir sinn awer, wéi gesot, och fir

Kontrollen. Et soll endlech esou sinn, datt d'Moyenen deenen zeguttkommen, déi se awer och wierklech brauchen. Et kann net sinn, datt een dobaussen ëmmer erëm ugeschwat gëtt an da Reprochë gemaach kritt: „Jo, firwat kréien déi do Suen? Déi Leit kréie Sue fir iergendeppes, wat kee Mënsch kann novollzéien!“

Neen, de Contrôle ass fir d'DP e wichtige Sujet. Et si vill Suen am Spill an et dierf do keen Abus gedriwwen ginn! Mir hunn d'Ausschaffe vun engem Référentiel qualité gefuerdert. Ausserdeem muss eiser Meenung no d'Commission de qualité endlech hir Aufgaben iwwerhuelen, déi si vum Gesetzgeber dann operluecht krut. Mir begrëssen dofir d'Afféiere vun engem Rapport biennal, deen d'Administration d'évaluation et de contrôle an Zukunft da muss realiséieren.

En nächste Punkt ass d'Roll vum Aidant informel. Déi Geschicht wor net ëmmer ganz kloer. An et goufe leider och dacks Abusen an deem System - net zougelooss -, mä dat wor esou, dee wor net aneschtens ze managen!

Dat neit Gesetz geet hei awer an déi richteg Richtung, andeem d'Capacitéit vun engem potenziellen Aidant fir d'Eischt emol festgestallt gëtt, an dat zesummen zum Beispill mat sengem Ëmfeld, mat senger Aarbecht: Kann deen dat iwwerhaapt maachen? Et ass jo net esou, wéi mir et als Dokteren dacks erliewen: Da schellt den Telefon: „Jo, eise Bopi huet elo 71 Joer an ech géif awer mengen, hien hätt vläicht och d'Recht op d'Assurance dépendance. An ech bräicht dann och nach iergendwéi... Kënnst Du mir dat net schreiwen? Ech fleegen hien.“ An da kënns de dohin an dann ass näischt ze fleegen! Dat gëtt jo elo nach méi streng kontrolléiert wéi virdrun.

Mä d'Leit sollen awer net dobausse mengen, datt deen Aidant informel do Sue kritt fir eppes, wat en éischstens guer net ka maachen, woufir en zweetens keng Zäit huet an esou virun an da seet: „Neen, gëschter Mëttag wor ech net do, du wor d'Nopesch do.“ Also do muss ee wierklech kucken, dat hei geet an déi richteg Richtung, fir déi Leit ze forméieren, se ze encadréieren.

Well d'Fleeg vun engem Patient doheem ass eng ganz speziell Saach! Zemools wa mer wëssen, datt 75% - dat gouf virdruner och ewell gesot - vun de Leit, déi doheem betreit ginn, Demenz hunn! An dann ännert sech etleches doheem. Ech kann et aus Erfahrung soen. Ech weess dat, datt vill Leit total iwwerfuert ginn a keng Differenz kënnen maachen doheem bei hire Leit tëschent bëswëllegem Agéieren an Demenz. An da kënnt e fierchterleche Konflikt op an der Famill, wou dee Kranke betreit soll ginn. Also, mir hu jo gekuckt, datt do méi Stonnen zur Verfügung stinn. An dat ass dee richteg Wee.

D'DP hat proposéiert, den Aidant informel an Zukunft an de Kader vum Droit du travail et de la sécurité sociale ze setzen, vläicht do hinnen d'Remuneratioun zoukommen ze loosse. Dat hätt de Virdeel, datt se besser geschützt wieren, awer och Abuse besser ënner Kontroll ze kréie wieren. Och wann dës Fuerderung net grad eent zu eent iwwerholl gouf, erkenne mer awer, datt déi nei Dispositiounen definitiv an déi richteg Richtung ginn.

Schliesslech, an dat hunn ech och ewell virun dräi Joer hei gesot, ass et besser, derfir ze suergen, datt esou mann wéi méiglech Leit an eng Ofhängegkeet geroden. Et mussen also méi Efforte gemaach ginn an der Präventioun. Do hat Der gesot, Här Wilmes, zu den Efforten an der Präventioun - dat huet allefalls an där kuerzer Zäit, déi Der nëmmen hat um Radio, esou geklongen -, wéi wa guer keng Efforte gemaach géife ginn.

Éischstens emol, déi Efforten, déi während de Soins à domicile gemaach ginn, déi sinn elo ewell bal maximal. Ech ka mer näischt Besseres virstellen, well d'Infirmiëren extra geschoult sinn: Si pochen drop, datt d'Leit hir Leit mobiliséieren, de Kiné kënnt laanscht an esou virun, dat och doheem. An Dir dierft net vergiessen, dat hat Der awer och gesot virdru fairerweis, datt dat natierlech e Volet ass vun der Santé publique, déi do aktiv ass. An deene kënnen mer am neie Gesetz elo net virwerfen, datt do näischt géif geschéien! Well ech mengen, ech sinn och an deenen zwou Kommissiounen a weess, datt och vun der Santé aus vill Programmer um Lafe sinn an der masseg nach entaméiert ginn.

Mä och mir Doktere mussen natierlech mathëlfen, all Dag drun erënneren, wat ee ka verhënneren eventuell: den Hireschlag oder wann ee keen amputéiert Been huet! Dann ass et besser, e Patient doheem ze betreie wéi ëmgedréit. Do kënnt eis natierlech och eng Responsabilitéit zou.

Här President, en anere Virwurf, deen ech och gelies hunn: dës Reform wier net néideg, well

jo nach en Iwwerschoss do wier. Do kann ech mech awer nëmme wonneren, wann een d'demografesch Situatioun kuckt an d'Entwécklung virausgesi kann! Am Regierungsprogramm gouf festgehalten, datt et eng «réforme structurelle (...) permettant la maîtrise globale de l'évolution des dépenses et des prestations» soll sinn, déi eng Viabilité à long terme erméiglecht.

Dofir ass et jo och wichteg ze kucken, wat fir Prestatiounen néideg sinn a wat fir Prestatiounen net néideg sinn! Mat dëser Reform si mer um richtige Wee. An dat ass eng wesentlech Verbesserung fir d'Patienten an d'Fleegepersonal par rapport zur aktueller Situatioun, jiddefalls an deem Volet, dee mech direkt concernéiert, doheem an der Betreieung vun de Patienten.

Ech ginn net an d'Detailer a vun deenen eenzelnen Ännerungen. D'Madamm Rapportrice huet dat ganz gutt an detailléiert an hirem schrëftlechen a mëndleche Rapport gemaach. Mat dëser Reform erlaube mer méi Qualitéit, méi Flexibilitéit a méi e gerechte Contrôle, wat alles eise Patienten natierlech zeguttkënn.

Zousätzlech begrëisse mer, datt eng Cotisationserhéijung net néideg ass fir de Moment an déi Suen, déi do sinn, méi effikass agesat kënnen ginn. Wéi bei all gréisserer Reform plädéiert d'DP derfir, d'Situatioun iwwert déi nächst Jore ganz genau ze beobachten a wou et néideg ass eventuell Adaptatiounen virzehuelen.

Ech wëll de Leit awer och dobausse soen, datt se keng Angscht sollen hunn. Dat kënnt heiansdo am Radio och esou eriwuer, datt do de Leit, déi nolauschten, gesot gëtt: „Elo huele se eis alles ewech, do sinn Dausende Stonne gestrach ginn! A wat ass alles gestrach ginn!“ Et ass näischt gestrach ginn! Ech ka wierklech soen, jiddefalls wat mäin Domän ubelaangt - vun der Verwaltung a vun de Finanzen vun deene verschiddene Leeschtungsträger dobausse kennen ech näischt -, mä op alle Fall, déi Suen, déi hei zur Verfügung stinn, ginn direkt um Terrain fir de Patient gebraucht. An esou ass et och richtig!

Dëst gesot, ginn ech am Numm vun der DP-Fraktioun den Accord fir de Vott vun dësem Projet de loi a soen der Rapportrice nach eng Kéier villmools Merci fir hiren exzellente mëndlechen a schrëftleche Rapport.

► **Plusieurs voix.**- Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.**- Merci och. An déi nächst Riednerin ass d'Madamm Josée Lorsché.

► **Mme Josée Lorsché (déi gréng).**- Villmools Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, mir sinn eis alleguer eens: Zweifelos ass de Lëtzebuerger Fleegeesystem ee vun deene beschten an Europa. U sech ass et jo eng Zort Generatiounevertrag, an deem d'Kollektivitéit fir d'Schicksal vum Eenzelnen opkënn.

Als Gréng si mir frou, Här Minister, datt d'Regierung gewëllt ass, um Solidaritéitsprinzip festzehalen. A mir sinn och frou, datt d'Eegebedeelegung, déi 2014 hei am Gespréich war, bei deene verschiddene Prestatiounen weiderhin ausgeschloss bleift.

En anere grouse Pluspunkt vun eisem System besteet doran, datt d'Fleeg ganz geziilt op déi eenzel Besoine vum Beneficiaire zougeschnidden ass an datt déi individuell Fleegepläng zu enger grousser Zefriddenheet bei de mëttlerweil iwwer 13.500 Beneficiairë gefouert hunn. Derbäi kënnt, datt d'Viabilitéit vun der Fleegeversécherung bis op Weideres ofgeschéiert ass an datt haut, anescht wéi mer nach 2013 gemaach hunn, net mat engem strukturellen Defizit ze rechnen ass.

Et kann ee soen, datt ee sech opgrond vun all dëse positiven Aspekter freet, firwat mer dann iwwerhaapt nach eng Reform brauchen.

Nach méi berechtigt ass awer d'Fro, wou d'Schwaachstelle vum aktuelle System leien a wéi eng Adaptatiounen musse virgeholl ginn, fir der Realitéit um Terrain besser Rechnung ze droen. Et ass déi Fro, déi mat dësem Projet de loi beäntwert gëtt.

Eng vun de gréisste Schwaachstellen, an dat ass och schonn 2014 gesot ginn, sinn déi feelend Qualitéit, déi feelend Qualitëtsnormen an déi feelend Instrumenter, fir déi prestéiert Akten ze kontrolléieren. Quitte datt d'Cellule d'évaluation et d'orientation, d'CEO, schonn an der Vergaangenheet mat der Qualitëtskontroll beoptragt war, sou konnt se dës Missioun ni zefriddestellend erfëllen, well se weder déi néideg Mëttelen nach objektiv Kritären derfir hat. Aus deem Grond muss nogebessert ginn.

D’Kontroll gëllt an Zukunft och net just fir d’Fleegeakten, mä dernieft och fir d’Aides techniques. Dat iewescht Zil vun dësen Aiden ass bekannt: Et besteet doran, enger Persoun, déi nach eenegermoossen autonom ka liewen, eng besser Liewensqualitéit a méi Sécherheet am Alldag ze garantéieren an a verschiddene Fäll och d’Aarbecht vum Aidant ze erliichteren. Woubäi ee muss wëssen, datt déi technesch Hëllef en järeleche Budget vun 12 Milliounen Euro generéieren an datt 15.000 Beneficiairen dëst Zort vun Hëllefstellung an Usproch huelen, inklusiv den Adaptatiounen vun de Logementen. Dovu gëtt net oft genuch geschwat.

Fir datt dës Form vun Hëllef an Zukunft méi effikass agesat gëtt, mä och fir der Entwécklung vun der Technik an deem Beräich Rechnung ze droen, war et wichteg, déi ganz Lëscht op de Leescht ze huelen, se ze iwwerschaffen a méi iwwersiichtlech ze gestalten. Doudsécher net aus Spuergrënn, mä well et bei esou héijen Densitéit wichteg ass, systematesch an zäitgeméisst Material ze investéieren an awer och dem Präis-Leeschungs-Verhältnis méi Gewiicht ze gi wéi an der Vergaangenheet.

An deem Kontext begrësse mir ënner anerem, datt den Abau vun engem Trapelift an Zukunft u verschidde Konditiounen gekoppelt gëtt. Dat bedeit, datt de Beneficiaire jo, jee no Héicht vun der Finanzéierung, eng gewëssen Zäit a sengem Logement muss wunne bleiwen. Eiser Meenung no kann et net sinn, datt technesch Installatiounen mat engem Präis vun duerchschnëttlech 10.000 Euro mat vill Opwand an engem Haus agebaut ginn, fir direkt duerno nees mussen entsuergt ze ginn.

Hei wéilt ech eng kleng Klammer opmaachen an drop hiweisen, datt et wichteg ass, der Ofhängegkeet scho beim Bau vun engem Logement virzegräifen. Bis an den héijen Alter doheem ze bleiwen, Dir Dammen an Dir Hären, ass nämlech kaum méiglech, wa barrièrefräit oder upassbart Wunnen net scho beim Plange vun engem Haus en Thema war. Verschidden Architekten schwätzen hei vun „Liewenslafwunnen“, mam Fokus op eng gutt Notzungsqualitéit fir jiddwereen.

Dohier den Term „Design for all“, fir eng Bauform ze bezeichnen, déi munch technesch Hëllef am Alter iwwerflësseg mécht. Fir dës Iddi méi bekannt ze maachen, huet de Familljeministère eng interessant Broschür erausgi mam Numm „Design for all - Anpassungsfähiger Wohnraum, dauerhafte Nutzbarkeit“. A luewenswäert ass och d’Initiativ vun der Chambre des Métiers, déi am Abrëll vun dësem Joer e Seminar zum Thema barrièrefräit Wunnen organiséiert huet.

Här President, e weidere Punkt betrëfft d’Aarbecht vun der CEO an d’Gestioun vun den Dossier, déi mat dësem Gesetz verbessert gëtt, éischstens doduerch, datt d’CEO an Zukunft Rechenschaft muss ofleeën iwwer hir Aarbechten an e Bericht muss erstellen iwwert déi ausgefuert Kontrollen. Zweetens muss d’CEO awer och eng järelech Revisioun vun den Dossieren virhuelen an déi individuell Fleegepläng regelméisseg un déi kierperlech a mental Evolutioun vun de Beneficiairen upassen. Och dat ass an der Vergaangenheet net an deem Mooss geschitt. Aus deem Grond muss all eenzelne Fleegeakt net nëmmen an engem Bericht dokumentéiert ginn, de Fall gesat, muss e Prestataire souguer erklären, firwat en deen een oder anereren Akt net geleescht huet.

An deesewechte Kader gehéieren och déi 15 Forfaiten, déi am Ufank ganz vill kritiséiert gi sinn, déi awer hire Sënn maachen. D’Rapportrice ass am Detail drop agaangen, virun allem op de Berechnungsmodus, dee relativ komplizéiert ass. Dowéinst wëll ech en net widderhuelen. Ech wëll awer soen, datt mir als Gréng schonn an der Debatt vun 2014 der Meenung waren, datt déi aktuell Method, wéi d’Fleegepläng opgestallt ginn, en iwwerdrivvenen administrativen Opwand bedeit an alles anescht ass wéi eng Simplification administrative.

A mir waren och der Meenung deemools, datt d’Ausféierung vun deene Fleegepläng am aktuelle System vill ze vill rigid ass. D’Besoien, och dat ass scho gesot ginn, vun enger ofhängeger Persoun sinn nun emol net all Dag déiselwecht, mä variabel an evoluéiere mat der Zäit. An deem Sënn hu mir deemools schonn derfir plädéiert, fir all Demandeur e Package vu Fleegeakte mat entsprecheende Standardzäite festzeleeën an déi Akten duerno net no engem feste Schema, mä flexibel, jee nom Zoustand vun der Persoun, ausféieren ze loossen.

Fir eis bleift hei de wesentleche Punkt, datt de Fleegebedarf weiderhin op Basis vun enger individueller Evaluatioun definéiert gëtt. Wesent-

lech ass awer och, datt den detailléierten Inhalt vum Référentiel des aides et soins transparent a verständlech formuléiert wäert ginn, och dat ass e wichteg Punkt, an datt dës Referentiel zougänglech gëtt fir all Beneficiaire, fir all Aidant a fir all Prestataire.

Méi verständlech, detailléiert an transparent gëtt och d’Decisioun, déi d’Prise en charge vum Eenzelne festsetzt. Dëst geschitt iwwert de Wee vun der Synthèse de prise en charge, déi sämtlech Informatiounen a puncto accordéiert Prestatiounen a Form vun Hëllefstellunge regroupéiert.

Léif Kolleginnen a Kollegen, all dës Neierunge féieren zweifellos zu engem groussen Qualitéitsprong. Natierlech ënnert der Konditioun, datt d’Cellule d’évaluation et d’orientation, d’CEO, mat deenen néidege Mëttelen a genuch personelle Ressourcen ausgestatt gëtt, fir dee groussen Plus un Aarbecht, deen op se zoukënnt, och kënnen ze bewällegen.

E wichteg Schrëtt ass dobäi, datt d’CEO eng eegestänneg Verwaltung gëtt. Och dee Schrëtt ënnerstëtze mir. Dës Verwaltung ënnersteet an Zukunft dem Minister vun der Sécurité sociale an net méi der IGSS. Dat stäerkt net nëmmen hir Visibilitéit an hir Autonomie. Et verhënnert och, datt souwuel d’Exekutioun wéi och d’Evaluatioun an d’Kontroll vun de Prestatiounen an der Hand vun enger eenzeger Institutioun leien.

Datt d’IGSS „à la fois juge et partie“ ass, esou wéi de fréieren Deputéierte Félix Braz sech bei der Reform vun 2005 op dëser Plaz ausgedréckt huet, war vun Ufank u keng propper Léisung an och net transparent. Wichteg ass an deem Kontext awer och an eisen Aen, datt de Conseil supérieur vun der Sécurité sociale souzeseen nees reaniméiert gëtt, ënner anerem fir d’Assuréeen an de Beräich vum Contrôle anzubannen an net nëmme just bei der CNS derbäi ze sinn.

Ech kommen zum konkreten Inhalt vun de Prestatiounen an zu de Krankheitsbiller, déi vun der Assurance dépendance erfaasst ginn. Hei wëll ech virausschécken, datt et nach ëmmer en Uleies war vun der Assurance dépendance, deene verschiddene Pathologien esou gutt wéi méiglech Rechnung ze droen. An et war och ëmmer en Uleies, keng eenzeg Pathologie auszeschleissen. Dowéinst ass et an eisen Aen net ganz richteg ze behaupten - dat maache munch Leit -, datt Krankheitsbiller wéi Alzheimer oder Polyarthros net vun der Assurance consideréiert géife ginn. Dat si Pathologien, déi nach ëmmer hir Wichtigkeet haten an och a Charge geholl ginn.

An der Chamberskommissioun si mer nämlech informéiert ginn, datt ganzer 75% vun de Beneficiäre schonn haut ënner iergendenger Form vun Demenz leiden, Alzheimer abegräff. Wat chronesch Gelenkerkrankunge wéi Polyarthros uegt, esou sinn och dës Pathologie längst als eng vun den Haaptursache vun der Dépendance unerkannt. Dat geet aus dem Rapport 2015 vun der Sécurité sociale ervir. Et ass also net esou, wéi wann dës Pathologien net consideréiert gi wieren. An et bleift och weiderhin e wichteg Uleies, all Forme vu Pathologie gerecht ze ginn. Wat awer ännert a wat och verbessert gëtt, ass hir Prise en charge.

D’AAI, d’Activités d’appui à l’indépendance, vun deenen hei scho geschwat ginn ass, ersetzen den haitege Soutien spécialisé an de Conseil individuel a kënnen vill méi geziilt op d’Bedürfnisser vun Einzelnen agoen. Si si geduecht, fir d’Capacitéite vun de betraffene Persounen esou laang wéi méiglech oprechtz’erhalen. Och hei huet d’Rapportrice Taina Bofferding all Detailler erkläert, soudatt ech se net widderhuelen.

Fir eis ass et wichteg ze betounen, datt d’Prise en charge vu Leit mat Demenz oder Polyarthros verbessert wäert ginn an de weidere Verlauf vun der Krankheit besser encadréiert wäert ginn.

Ech kommen zu den Nuetswaachen. Och déi sinn eng wichteg Ännerung an dësem Gesetz. Si sinn et bis elo net ginn. Et ginn zéng Nuechten am Joer accordéiert. Se kënnen awer och regroupéiert ginn am Fall, wou den Zoustand vun enger Persoun sech akut verschlechtert a wou déi Persoun net méi kann eleng gelooss ginn. Dee Moment stellen d’Nuetswaachen e wichtegt Sécherheetsnetz duer, virun allem a Situatiounen, wou d’Famill d’Prise en charge vum Fleegebedürftege muss nei organiséieren an net vun haut op muer eng Léisung parat huet.

Ech kommen zu den net spezialiséierten Aktivitéiten, wou et positiv ass, datt de Personalschlüssel bei der Garde en grouse wäert verbessert ginn, an zwar vun aacht Leit pro En-cadrant op nach just véier Leit, esou wéi dat scho beim Soutien spécialisé haut de Fall ass. Als Gréng si mir iwwerzeegt, datt dës Adaptatioun vum Personalschlüssel e positiven Afloss

op d’Wuelbefanne vun de Leit wäert hunn, well de perséinleche Kontakt ganz wichteg ass an hei méi intensiv gëtt.

Zu den Aidants informels wéilt ech soen, datt och hei e gudd perséinleche Kontakt wichteg ass. Dee Kontakt kann iwwert d’Aidants informels opgebaut ginn an e wäert seng Friichten droen. Leider huet d’Gesetz vun 1998 awer an deem Beräich zu verschiddene Feelentwécklungen, zu Derapagé gefouert, déi am Géigesaz stinn zu der Philosophie vum 1998er Gesetz. Dowéinst begrësse mir, datt dës Beräich komplett iwwerschafft ginn ass. An Zukunft ginn d’Aidants informels besser identifizéiert. Et gëtt e Profill vun hinnen erstallt. Se kréien eng Formatoun an et gëtt Wäert drop geluecht, datt dës gutt Aarbechtskräften hirer Aarbecht no bezuelt ginn a sozial ofgeséichert ginn, wann dat da gewënscht ass.

Wichteg ass an deem Kontext och, datt den Aidant informel an Zukunft gradesou oft evaluéiert gëtt wéi de Beneficiaire an datt e sech soll engagéieren, d’Fleeg op d’mannst ee Joer laang ze assuréieren, fir ebe just de Problem vun den dräi Méint auszuschleissen. Dëst als onverzichtbaren a wäertvolle Complement zu der Aarbecht, déi vun de Réseaux d’aides et de soins à domicile gemaach gëtt.

D’Argument, datt och dëst Gesetz nach ëmmer Schlupflächer fir Abusen an Ausbeutung opléisst, ass net vun der Hand ze weisen. Allerdéngs ass dat fir eis kee Grond, fir dee ganze System vun den Aidants informels d’office a Fro ze stellen an en ofzeschaffen. Fir eis ass dat vill-méi e Grond, fir d’Famill méi an d’Verantwortung ze huelen, d’Famill ze informéieren an den Ugehéieregen ze erklären, wéi eng Regele beim Réckgrëff op en Aidant informel ze respektéiere sinn.

► **Mme Viviane Loschetter** (déi gréng).- Très bien!

► **Mme Josée Lorsché** (déi gréng).- Ech kommen zu der Präventioun, déi och ganz vill an d’Gespréich kënnt, wa mer vun Assurance dépendance schwätzen. Et ass ganz sécher: D’Präventioun ass wichteg a spillt eng grouss Roll, wann et drëms geet, d’Ofhängegkeet an engem fräie Stadium ze verhënnern. Natierlech muss mer doru schaffen an d’Programmer mussen ausgebaut ginn. An et ass och kloer, datt d’Regierung ganz vill Zommen an d’Präventivprogrammer investéiert, Stéchuert „Plan démente“, „Plan cancer“, „Plan tabac“, „Gesond iessen, méi bewegen“ an all aner Projeten, déi queesch duerch d’Ministèren en place sinn.

D’Fro, déi sech am Kontext vun dësem Projet de loi awer stellt, ass net déi, wivill Präventiounsprogrammer mer hunn a wat nach alles op deem Plang ka geschéien. D’Fro ass villméi déi, wéi eng Autoritéit fir d’Präventiounspolitik zoustänneg ass. Domat mengen ech déi Präventioun, déi zu deem Stadium geleescht gëtt, wou nach keng Dépendance virläit.

Als Gréng si mir ganz kloer der Meenung, datt d’Präventioun net an d’Kompetenz vun der Fleegeversécherung gehéiert, mä an déi vum Gesondheitsministère. An et ass dee Ministère, deen d’Präventioun finanzéiert an dee gehalen ass, mat anere Ministèreen, wéi zum Beispill deem vun der Education, dem Sport oder der Famill, zesummenzeschaffen, fir eng grouss Vernetzung hinze kréien.

► **Mme Viviane Loschetter** (déi gréng).- Très bien!

► **Mme Josée Lorsché** (déi gréng).- Ëm d’Vernetzung geet et dann och nach bei der Ausbildung vum Fleegepersonal, déi ënnert d’Kompetenz fält vum Educationsministère. Dat ass mäi lescht Wuert, Här President. Hei wier et net vu Muttwëll, d’Ausbildung vum Altersfleegeer oder Altenpfleger och zu Lëtzebuerg anzeféieren. Dës Ausbildung gëtt et schonn an anere Länner a si wier doudsécher eng sënnavoll Ergänzung zu dëser Reform, déi geduecht ass, fir grad déi vulnerabelst Mënschen an eiser Gesellschaft nach besser ze ënnerstëtzen an dee ganze System ze stäerken, zesumme mat allen Akteuren um Terrain, mat deene vill geschwat ginn ass.

Här President, ech sinn iwwerzeegt, datt dat eis wäert geléngen, an ech ginn den Accord vun der grénger Fraktioun, mat engem Merci un d’Madamm Rapportrice, déi ganz vill Aarbecht geleescht huet.

► **Plusieurs voix**.- Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président*.- Merci och. An nächste Riedner ass den Här Gast Gibéryen.

► **M. Gast Gibéryen** (ADR).- Merci, Här President. Léif Kolleginnen a Kollegen, 1998, wéi mer hei an der Chamber d’Gesetz iwwert d’Fleegeversécherung gestëmmt hunn, hu mer parteiwwergräifend hei vun engem Meilesteen an der Lëtzebuurger Sozialgesetzgebung geschwat.

Wann och eise Sozialversécherungssystem - d’Krankeeseen, d’Pensiounskeesen, d’Unfallversécherung - am Fong op d’Zäit vum Ufank vum leschte Jorhonnert zrëckgaangen ass, a wou mer dunn iwwer Jorzéngten, géif ech soen, versicht hunn, déi eenzel Keesen ze harmoniséieren a se ze fusionéieren, virun allem wat d’Krankekeess an d’Pensiounskeesen ubelaangt, sou hu mer am Fong 1998 mat der Aféierung vun der Fleegeversécherung aus den Erfarunge geléiert a mir hu keng verschidde Fleegeversécherunge fir Secteuren oder fir Berufsgruppen agefuert, mä mir hunn eng agefuert direkt fir d’ganz Land, wou mer bei deenen anere Sozialversécherunge praktesch honnert Joer gebraucht hunn, bis mer déi dohinner fusionéiert haten.

Mir hunn awer bei der Aféierung nach eppes Neies agefuert, an zwar hu mer deemools an der Sozialkommissioun eppes geännert um Gesetz. Well och deemools hat d’Gesetz virgesinn, datt et e Plafond cotisable géif gi vu fënnefmol dem soziale Mindestloun. An et waren d’Kollege Lucien Lux, Niki Bettendorf, Marcel Glensener, ech, an et waren och vun allen anere Parteien der derbäi, déi dunn an der Kommissioun d’Iddi haten, fir en Deplafonnement ze maachen, an zwar, datt net nëmmen op dem Salaire géif ganz cotiséiert ginn, mä praktesch op alle versteierbare Revenuen. An déi deemools zoustänneg Ministesch, d’Mady Delvaux, war och vun där Iddi mat begeeschtert. An esou ass en Amendement ugehollet ginn.

Et war deemools gefaart ginn, et géif en Eklat am Land ginn, wann déi Cotisatioun géif op alle versteierbare Revenuen opgehuewe ginn. Mä deen ass ausblivwen. An duerfir kann ee soen, datt mer am Fong hei mat der Fleegeversécherung dat soziaalt Instrument hunn, wat dee gréisste Solidaritéitsprinzip a sech huet, well Leit, déi vill Revenuen hunn, och vill cotiséieren, méi wéi an deenen anere Sozialversécherungen, an d’Leeschtung op där anereren Säit bleift awer déiselwecht fir jiddwereen.

D’Néidegkeet vun der Fleegeversécherung stellt haut sécherlech kee méi hei am Land a Fro, meng Virriedner hunn dat scho gesot. Mat 13.500 Leit, déi dovunner benefisséieren, mengen ech, wësse mer, wéi wichteg datt déi Fleegeversécherung do ass. A well mer och wëssen, datt d’Leit hei am Land och ëmmer méi al wäerte ginn, da wësse mer och, datt d’Zuel vun deene fleegebedürftege Leit an Zukunft och wäert méi grouss ginn.

Mä mir sollen awer houerfreg drop sinn als Lëtzebuerg, datt mer dat Instrument hei hunn, wou mer am Fong versichen, all Mënsch och um Liewenswond e mënschewierdegt Liewen ze garantéieren an datt e kann esou laang wéi méiglech och an der Gesellschaft integréiert bleiwen.

An ech hunn et vun eiser Säit aus scho méi wéi eng Kéier hei am Kader vun dësen Debatte gesot, datt et fir eis wichteg ass, datt mer an där Fleegeversécherung en héijen Niveau behalen. Wa mer wëssen, datt mer 13.500 Leit hei am Land hunn, mat enger steigender Tendenz, sou ass et och sécher, datt eng Partie vun ons heibannen iergendwann eng Kéier vun der Fleegeversécherung wäerte profitéieren! An duerfir, mengen ech, hu mer och en Interêt, a mir hunn dat och ëmmer gesot, fir déi Versécherung op engem Niveau ze halen, och wa se eppes kascht.

Déi Leit, déi do schaffen, déi maachen eng wäertvoll Aarbecht, eng schwéier Aarbecht. An duerfir sollen déi Leit och uerdentlech bezuelt ginn. An op där anereren Säit sollen déi fleegebedürfte Leit och déi Traitementen kréien, déi hinnen et erlaben, esou mënschewierdegt wéi nëmme méiglech ze liewen. An duerfir därerf eis hei am Land am Fong kee Geld ze rar sinn!

Duerfir hu mir eis och ni dergéint ausgeschwat, well mer gesot hunn: „Wann een och misst d’Cotisatiounen héijen, wiere mer méi frou, mir géifen eng Cotisatioun erhéijen oder eng Steier aféieren, wéi datt mer op där anereren Säit géifen d’Leeschungen un der Qualitéit änneren.“ An dat ass och haut nach ëmmer eise Prinzip, datt mer net därerf qualitativ erofgoe mat eise Leeschungen vis-à-vis vun de Leit, déi et néideg hunn. Ech mengen, mir hunn an dësem Land kee Recht, fir dat ze maachen.

An dësem Gesetz gëtt et selbstverständlech eng ganz Rei vu positiven Aspekter; meng Virriedner an d’Rapportrice Taina Bofferding, deem ech och vun dëser Plaz aus wëll Merci soe fir säin exzellente Rapport, sinn am Detail dorobber agaangen. Ech géif mech duerfir, well meng Zäit jo awer relativ limitéiert ass, just mat e puer Punkte befaassen, déi méi kritesch sinn, quitte datt ech gesot hunn, datt awer eng Rei vu positive Saachen an dësem Gesetz sinn.

Wat mer net gutt fannen, dat ass, datt fir d’Accompagnement d’Stonnen erofgesat ginn. Ech weess, et si vill Leit, déi soen: „Ass et richteg, datt eng Persoun mat enger Persoun mëttes akafe geet?“ Mä ech mengen, wa mer

vu Liewenskonditioune schwätzen, wa mer dervu schwätzen, datt mer déi Leit wëllen an der Gesellschaft integréieren, dann ass dat scho wichteg, well net all Leit, déi ënnert d'Fleege-versécherung falen, hunn nach déi Méiglechkeet, och dat ze benotzen. Mir fannen dat also schlecht, datt mer do déi Zäiten erofsetze vu sechs op véier Stonnen. Den LCGB geet souguer esou wäit a schreift: „Hier werden ältere Leute unter Hausarrest gestellt.“

► **M. Roy Reding** (ADR).- Très bien!

► **M. Gast Gibéryen** (ADR).- Awer och d'Associatioun vun Alzheimer seet, datt si duerch déi Reduktioun do bis zwou Milliounen d'Joer manner als Recettë krite an datt dat op där anerer Säit kéint bis 30 Leit betreffen; anerer schwätze vu méi. Och dat fanne mer net gutt, datt mer an déi Richtung duerfir wéi gesot ginn.

Och d'COPAS, d'Federatioun vun de Prestatairen, seet, dat géif der Dignitéit an der Selbststännegkeet vun de Mënsche schueden, wa mer dat géifen erofsetzen. An duerfir, d'Mënschlechkeet géif doduerch verluer goen, seet d'COPAS.

D'Aféierung vun dem 15-Stufe-Plang: Ech ka mech erënneren, wéi mer 1998 d'Gesetz gemaach hunn, dunn hu mer wéi laang doriwwer diskutéiert, ob et solle vill Stufe ginn oder ob et der nëmme solle wéineg ginn. An deemools ware mer der Meenung, datt et der solle wéineg sinn. Haut gëtt gesot: „Ma, et mussen der méi sinn, fir méi eng Flexibilitéit dranzekréien, fir dat och net esou fix op den Dag ze fixéieren.“

Dat kann alles richtig sinn. Ech hunn allerdéngs meng Zweifel dorun. Wann ech mat de Leit aus dem Secteur schwätzen, déi un der Basis schaffen, an der Praxis domat schaffen, mengen déi, mat deem neie System wier dat méi negativ, wéi dat virduun de Fall war. Duerfir, wéi gesot, ech ka mech aus Erfahrung net selwer driwwer ausschwätzen; déi eng soen, et wier besser, déi aner soen, et wier manner.

Datt d'Aidanten och hir Zäit, fir d'Formation continue ze maachen, op sechs Stonne pro Joer gesat kruten, dat gëtt och kritiséiert, souwuel vum Statsrot wéi och vun der CGFP zum Beispill, déi soen, datt dat op d'Joer gesinn net géif duergoen.

Dat sinn am Fong just déi dräi Punkten, un deenen ech eng Kritik oder Bedenken ze äusseren hunn. Ech wëll awer kloerstellen, datt mer mat dem Rescht vun dësem Projet averstane sinn, well den trotzdeem awer eng Rei vu qualitative Besserunge mat sech bréngt, déi een net ka leegnen.

An duerfir, mir hate virgesinn eng Kéier zu engem méi fréien Zäitpunkt, bei dësem Gesetz dergéint ze stëmmen. Mä mir hunn awer ofgewien a mir soen: „Et si wuel qualitativ déi eng oder aner Verschlechterungen dran, mä et sinn awer vill méi Verbesserungen, déi an dësem Gesetz sinn. Duerfir enthalte mer eis.“

► **Plusieurs voix**.- Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président*.- Den nächste Riedner ass den Här Marc Baum. Här Baum, Dir hutt d'Wuert.

► **M. Marc Baum** (déi Lénk).- Merci, Här President. Egal wéi een Zeenario vu wirtschaftlech oder demografeschem Wuesstum een zugrond leet, egal wéi een d'Pronosticken iwwert d'Liewenserwaardung interpretéiert, egal wéi d'Zuel vun de Fleegebedürftege schlussendlech an Zukunft klamme wäert, eppes steet fest: D'Fleeg wäert sech an deenen nächste Jorzéngten zu engem ëmmer méi zentralen Element vun eiseem gesellschaftlechen Zesummeliewen entwéckelen.

Déi vun der Fleegeversécherung protegéiert Populatioun wiisst a mat hir och d'Zuel vun de Fleegebedürftegen. De Fleegebedarf gëtt och ëmmer méi komplex, well vill Fleegebedürfteger vun ëmmer méi Pathologie beträff sinn a soumat ëmmer méi grouss Ufuhrderungen och un d'Fleegepersonal gestallt ginn.

Dat stellt eis als Gesellschaft viru grouss Erausforderungen, déi wäit iwwert d'Kontabilitéitslogik erausginn, déi awer och erëm bei dësem Projet bei der Ausaarbechtung zum Asaz komm ass.

Fir eis stellt sech bei der zukünftiger Ausrichtung vun der Fleeg an der Fleegeversécherung déi zentral Fro, ob mer et als Gesellschaft fäerdegrëngen, de Kranken, den Allen, de Leit mat Behënnerung, awer och den Isoléierten e Liewen an Dignitéit ze garantéieren, dat hinnen e Maximum un Autonomie a Fräiheet a sozialer Inklusioun erméiglecht, an dorun natierlech uknäppend d'Fro, wéi mer dat erreeche wëllen. Oder: Ob mer op där anerer Säit eng Kéier wäerten eng Fleeg hunn, déi just nach den absolute Minimum u Prestatiounen assuréiert, an da just nach räich Leit hiert Recht op e Liewen an Dignitéit am Alter ausüben kënnen.

An ech mengen, datt de Gesetzesprojet, deen elo hei virläit, op dës zentral Froe widder-sprénglech Äntwerte gëtt. Et ass och mëttlerweil keng grouss Reform méi, wéi ugekënnegt viru Joren, mä just nach eng Modifikatioun, wéi den Titel vum Projet et och scho seet. Mä déi wirklech grouss gesellschaftlech Zilsetzung sinn am Endeffekt net ze fannen an dësem Text.

An, Här President, dat ass ëmsou méi bedenklech, well eis Fleegeversécherung, wéi se aktuell besteet, gutt ass, wéi och vun alle Virriedner virduu gesot ginn ass, an et am Fong guer keen inhaltleche Grund gëtt, fir dra piddelen ze goen, et sief dann, et wëllt een d'Leeschungen an den Encadrement en vue vun den Erausforderungen vun der Zukunft opwäerten an dann eventuell néideg Verännerunge bei Infrastruktur, bei Formatioun, bei Ausgabe fir d'Fleegepersonal, bei der Qualitéitskontroll a beim Finanzement maachen. Dëst ass a verschiddenen Usätz hei am Projet och geschitt. Mir mengen awer, datt et net wäit genuch geet.

A wann ech gesot hunn, datt eis Fleegeversécherung, esou wéi se am Moment funktionéiert, e gudde System ass, dann heescht dat natierlech net, datt et keng Verbesserungs-méiglechkeete gëtt. Ech kommen och nach gläich dozou. A mir hunn och Proposen entwéckelt.

Mä et gëtt eng Rëtsch Elementer, déi sech als gutt bewäert hunn, an eng Reform misst op déi gutt Elementer zrëckgräifen a se als Hauptpiliere hunn:

1) D'Leeschungen vun der Fleegeversécherung sinn universell a gerecht, well se all integral fir jiddwereen aus engem Déppe finanziéiert ginn, ouni eege Käschtebedeelegung vun de Fleegebedürftegen oder hire Familljen.

2) D'Fleegebedürfteg ginn all individuell gekuckt a kréien e Package u Leeschungen bezuelt, deen dann och op hir individuell Situation ugepasst ass.

3) Et gëtt och vill gemaach fir d'Präventioun, de Soutien, deen ab elo „appui“ genannt gëtt, fir de Leit esou ze hëllefen, méiglechst laang autonom ze bleiwen a sech och selwer kënnen ze hëllefen do, wou et néideg a sënnvoll ass.

4) De Besoin u Fleegeleeschungen war deem finanzielle Gesichtspunkt bis elo ëmmer iwwergeuerdet. Ech soen „war“, well ab 2012 mat de Spuerpäck vun der viregter an och der haiteger Regierung dëst awer a Fro gestallt ginn ass!

2012 gouf d'Valeur monétaire vun de Prestatiounen agefruer, fir op deem Wee d'Ausgaben ze bremsen an d'Bedelegung vum Stat erofzeschrauwen. Dat hat zur Konsequenz, datt et bei de Prestatairé finanziell méi knapp an domadder den Drock op d'Leeschungen an d'Personal méi grouss ginn ass.

Mam Spuerpak vun der aktueller Regierung koom eng méi selektiv Zouerkennung vun de Prestatiounen derbäi, wouduerch besonnesch bei Prestatiounen fir d'Ennerstëtzung, de Soutien, also déi eigentlech Hëllef zur Selbsthëllef, wéi déi Froe ronderëm d'Matakafegoen, manner rembourséiert gouf, zum Deel massiv manner rembourséiert gouf.

(**Mme Simone Beissel prend la présidence.**)

D'Fleeg war also och en Affair vun der Austeritéitspolitik. An dës Spuerlogik war den traurege Motor, deen eigentlech hannert der ursprénglech Fassung vun der Reformpropos vun 2015 um Wierk war. Well no der Pensiounsreform wollt dës Regierung also och e weidere Piler vun der Sécurité sociale kierzten an eisen universellen a performante Fleege-system fir all déi Bedürfteg zu engem méi minimalen zrëckbauen, dee just nach essenziell Leeschungen finanzéiert.

Fir de Leit Angscht ze maachen, goufen, äänlech wéi bei der Pensiounsreform, bedrolech Zeenarien un d'Mauer gemoolt, et gouf virun enger Explosioun vun den Ausgabe gewarnt, déi iergendwann eng Kéier zu enger Fleegeversécherung féiere kéinten, déi net méi finanzéierbar wier. A wéi sech dat fir liberal Reforme gehéiert: D'Fro vun de Recetten ass ganz wéineg gestallt ginn.

Mä no an no ass de Minister awer ënnert dem Drock vun de Gewerkschaften, mä och virum Hannergrond vun engem méi staarke Wuesstum a méi Cotisationsen an der manner schnell klammender Zuel vu Fleegebedürftegen zrëckgeruddert an ass elo haut bei dësem Rumpfprojet vun der geplanter Reform ukomm.

Gleeft mer et, datt d'Regierung am Endeffekt vum Offbau vun der Fleegeversécherung ofgesinn huet, begrësse mir natierlech ausdrécklech! Mä si huet sech awer mat hirer ursprénglecher Reformpropos enttarnt! Dat, wat d'Regierung eigentlech maache wollt, kenne mer elo, och wa mer d'Béchs vun der Pandora nach eng Kéier zoukritt hunn.

Madamm Presidentin, een lwwel aus dëser Béchs huet sech awer leider trotzdeem an dëst Gesetz ageschlaach, an dat ass de System vun de Pauschalen. Och wann de Fleegeopwand pro Persoun ëmmer nach individuell erfaasst gëtt an en individuell ugepasste Fleegeplang erstallt gëtt, sou ass de System mat de Pauschale fir eis awer en Instrument, fir Käschten ze spueren, dat d'Dier fir d'Enn vun der individueller Fleeg grouss opmécht.

Well als Montant näamlech ëmmer just de Mëttelwäert vun all Zäitintervall pro Pauschal vun der Keess iwwerholl gëtt, gëtt fir d'Prestatairen e finanziellen Ureiz geschafen, fir Drock ze maachen op hiert Personal a manner Zäit fir verschidde Leeschungen opzebréngen, mat noutgedronge méi Stress an domat och enger méi schlechter individueller Prise en charge.

An, de Fleege-secteur ass e Maart, wou nieft universellen, eng ganz Couverture ubiddenden net lukrative Prestatairen och kommerziell a gewënorientéiert Boitë matenee konkurréieren. An duerch d'Konkurrenz tèschent de Prestatairen um Fleege-marché ginn d'Fleegebedürfteg an den héije Pauschalen, och wann dat an dësem Fall wirklech makaber kléngt, quasi zu de Filetsstécker fir déi op Profitt ausgeluechte Fleegebetriber, well hei eng méi effikass Organisatioun vum Personal méiglech ass a vill Déplacementskäschen ewechfalen, déi d'Prestatairen, déi d'Couverture am ganze Land maachen, awer droe mussen.

Ech weess, dës Situatioun gëtt et elo schonn. An esou privatwirtschaftlech Konkurrenzsituatiounen an engem awer wéineg reguléierte Maart si ganz schiedlech an esou engem Beräich vun iwwerliewenswichteger Hëllef.

Madamm Presidentin, an deem, wat ech elo iwwert d'Pauschale gesot hunn a wéi hir Wieselwirkung mat der Evolutioun vun de Käschten d'Aarbechtsbedingunge vum Personal an de strukturelle Kader (veuillez lire: de strukturelle Kader beaflost), an deenen d'Prestatiounen an der Fleeg gelescht ginn, stiechen och schonn déi dräi Piliere, déi an eisen Ae fir eng universell, gerecht, effikass Fleeg gestärkt misste ginn:

Éischtens: De Finanzement vun der Fleegeversécherung muss laangfristeg ofgeséichert ginn, „perenniséiert“ ginn, wéi den Här Engel dat virduu genannt huet. An dat geet just mat enger an eisen Ae méi gerechter Verdeelung vun de Laaschten. A méi gerecht wier, wann äänlech wéi d'Salariéen och d'Patronat an d'Fleegeversécherung abezuele géif, wéi dat bei der Pensiounskeess jo schonn de Fall ass. Donieft missten och d'Kapitalertrag wirklech erhuewe ginn, déi 1,4% Quellesteier zousätzlech, déi de Stat eigentlech elo zousätzlech bezilt doduerch, datt net méi Quellesteier opgehuewe gëtt.

Zweetens missten d'Fleegeberuffer, déi ëmmer méi komplex an usprochsvoll ginn, kontinuéierlech opgewäert a weider formaliséiert ginn. An d'Recht op bezuelt Weiterbildung muss garantéiert bleiwen. D'Opwärtung vun de Carrièren am SAS-Kollektivvertrag begrësse mer do-wéinst och ausdrécklech! Geneesou begrësse mer d'Unerkennung vum Aidant informel, deen elo méi e klore Statut kritt.

An drëttens, an dat ass fir eis essenziell: D'Fleeg däerf net zur Wuer ginn, mä muss als eng effentlech a sozial Dëngschtleeschung ugebuede ginn. D'Prestatairé vun de Fleege-servicer däerfe soumat net op engem fräie Marché a vollkommener Konkurrenz zueneen agéieren. Dat féiert onauswäichlech zu erhieflechem Drock, an éischer Linn op d'Personal am Secteur, an um Enn vun der Kette sinn déi Leidtragend an esou engem Fall déi Fleegebedürfteg.

(**M. Mars Di Bartolomeo reprend la présidence.**)

Här President, déi dräi Pisten - e méi gerechten an zolitte Finanzement, eng Stärkung vum Fleegepersonal an d'Fleeg als eng wirklech effentlech Dëngschtleeschung an net als Wuer ze gesinn -, dat hätte misse déi Kärpiste sinn, op déi eng wirklech Reform, déi den Numm verdéngt hätt, hätt misse goen. Dëst ass net geschitt! Mat de Pauschale gëtt an eisen Aen d'Dier opgemaach fir e spéideren eventuellen Ausstieg aus der individueller Prise en charge. An duerfir wäerte mer dat hei och net matstëmmen.

Merci.

► **M. David Wagner** (déi Lénk).- Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président*.- De leschten ageschriwwene Riedner ass den Här Alexander Krieps.

► **M. Alexander Krieps** (DP).- Merci, Här President. Ech sinn üüblicherweis ni dee Leschten. Ech ka mech zwar an engem viregte Liewen erënneren, 1999-2004, do huet den Här Jean Spautz, dem Marc säi Papp, mech ëmmer als Leschte schwätze gelooss, well da war e sécher, dass en d'Haus voll hätt.

(**Hilarité**)

Déi Fro, déi ech mer elo awer gestallt hunn, Här President,...

► **M. Alex Bodry** (LSAP).- Dat heescht, d'Konkurrenz koom vu bausse.

► **M. Alexander Krieps** (DP).- Jo, ech hu Konkurrenz kritt. Mä déi Fro, déi ech mer elo gestallt hunn, ass, ob ech an där nämlecher Kommissioun souz wéi verschiddener vun onse Virriedner, an dann och, wat déi laang Dürrestreck, déi zwee Méint Hëtzt, un Deshydratioun bei verschiddene Kollege provoziert huet.

Mä ier ech elo awer un dat Agemaachtent ginn, wollt ech awer e Gedanken hunn un onse President, de Mars Di Bartolomeo, deen iwwert de Weekend 600 Leit aus dem Ausland hei hat, déi sech bei mir beluewegt hunn, wéi gutt dat geklappt hätt. Dann hunn ech en zweete Gedanke fir d'Madamm Mady Delvaux-Stehres, déi à l'origine vun dësem Gesetz '99 war. An dann hunn ech e Gedanken un onse Frënd Gilles Muller. Ech hoffen, dass deen duerhält.

(**Hilarité**)

► **Plusieurs voix**.- Très bien!

► **M. Alexander Krieps** (DP).- Dat gesot, déi Debatt iwwert d'Fleegeversécherung, déi leeft, säit ech elo an der Chamber setzen. All dräi Joer kënn dat. An der leschter Legislatuur koom en Dossier erbäi, do sollt d'Cotisation op 1,73 gehuewe ginn. An de politesche Konsens war wuel an der Kommissioun do, mä e war haaptsächlech ausserhalb bei de Prestatairen do - de politesche Konsens -, mat all hire Leit.

Ech war och ganz erfieert: De leschten Doneschdeg um hallwer siwen owes um Itzegeer Stee hunn ech e Verrieder vum Här Spautz senger syndikalistescher Organisatioun héieren - deen am Comité directeur vun der CNS awer wirklech ni de Mond opdeet! -, deen huet do geschwat vun der Assurance dépendance, si géife Prestatiounen ofschafen an hei an do. Ech war ganz erstaunt, wéi dee Mann dat behaupt huet. De Méindeg an enger Tribune libre, dat muss ech awer dem Kollege Wilmes och soen, do hunn ech och verschidde Saache vermësst. Ech weess net, wéi oft hien an där Kommissioun war, mä ech hunn net eng Kéier do gefeelt.

Dat gesot, an dann ass reklaméiert ginn...

(**Brouhaha et interruptions**)

Neen, neen, neen. Dat ass net perséinlech, mä en ass och an engem Wahlkampf, dee fir hie wichteg ass. Dat verstinn ech.

► **Plusieurs voix**.- Aah!

► **M. Alexander Krieps** (DP).- Dat verstinn ech. An da gëtt hei gefuerdert,...

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président*.- Här...

► **M. Alexander Krieps** (DP).- ...d'Participatioun vum Stat...

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président*.- Här Krieps.

► **M. Alexander Krieps** (DP).- Hie ka mer herno eng Fro stellen.

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président*.- Här Krieps, neen. Dir hutt direkt den...

► **M. Alexander Krieps** (DP).- Jo, da sot mer et.

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président*.- Dir hutt den Här Wilmes direkt ugeschwat, also däerf en och reagéieren.

► **M. Serge Wilmes** (CSV).- Ass den Här Krieps der Meenung, datt elo mussen ëmmer d'Präsenze gezielt gi vun all den eenzelnen Deputéierten an de Kommissiounen? Dat kënne mer gären eng Kéier maachen, et oppeleën, well ech weess net, ob Der da kënnt mam éischte Stee geheien.

► **M. Alexander Krieps** (DP).- Jo, ech hunn näischt dergéint. Also, ech sinn net a 36 Kommissiounen. Ech si gewéinlech do. Wann dat lech als Äntwert duergeet. Soss fänke mer un ze zielen. Ech hunn näischt dergéint. An och de Minutage, dann „clocke“ mer, wéi laang een dobannen ass.

(**Interruption**)

Hei ass och gefuerdert gi vun de Leit, d'Participatioun vum Stat sollt op 45% gehuewe ginn. An ech hunn e Virriedner héiere soen, 2012 wär d'Participatioun vum Stat erofgesat ginn. Neen, déi ass 2012 ëm 5% an d'Luucht gaangen, an 2013 nach eng Kéier ëm 5%. Dofir, kommt net hei behaupten, d'Participatioun vum Stat wär erofgaangen! Da musst Der d'Dossiere kucken!

► **M. Gast Gibéryen (ADR).**- Si war erofgaangen!

► **M. Alexander Krieps (DP).**- Se war... Gewass! Si war op 30 erofgaangen...

► **M. Gast Gibéryen (ADR).**- Aah!

► **M. Alexander Krieps (DP).**- ...a si ass elo op 40.

► **M. Gast Gibéryen (ADR).**- Aah!

► **M. Alexander Krieps (DP).**- Mä laang elo virun deemem Debat.

► **M. Gast Gibéryen (ADR).**- Si war awer eng Kéier erofgaangen!

► **M. Alexander Krieps (DP).**- Jo. Jo, eng Kéier. Dat ass wéi mat de Cotisatiounen vun der Krankekeess.

► **Une voix.**- Dir sidd scho laang derbäi, Här Krieps.

► **M. Alexander Krieps (DP).**- Jo. Jo.

Ech hunn dem Här Gibéryen seng Ried vun '99 och éierens an der Mapp leien. Jo, déi ass och gutt.

(Hilarité)

D'Flexibilitéit gëtt hei méi geséichert. De Minister wäert ons dat herno erklären. D'Reevaluation ass och noutwendeg. Dat ass eng méi Prise en charge vun den demente Patienten. Wat natierlech vill Prestataire gestéiert huet, dat ass, wann eng Kontroll kéim. Mä Dir musst awer d'Geschicht vun der Kontroll kucken, well d'Kontroll huet et fäerdegbruecht - hei ass e Pabeier, intern, zu der CNS -: eng „augmentation non expliquée“ vun iwwer 10% vum Coût du personnel tëschtent '13 a '14, wou keng Indextranche war a keng Carrière glisséiert sinn an d'Valeur monétaire schonn agefruer war. Do sinn awer d'Personalkäschten ellen an d'Luucht gaangen. Ech kommen drop zrëck.

Ech mengen och, a mäi Kollege Edy Mertens huet dat gesot, den Hausdokter misst méi implizéiert ginn an der Evaluation. Mir hunn iwwer 100.000 Evaluationen gehat säit '99. An eppes iwwer 60.000 Leit kruten en Accès.

D'Präventioun ass ugesprach ginn. Präventioun ass haaptsächlech, iert d'Leit al ginn, wa se viru 70 héije Bluttdrock, Zocker, Cholesterol an esou virun hunn. Duerno ass et éischter, wa se falen.

Ech hunn dann nach en anerem Dénge, dat war iwwert d'Kontroll vun der Qualitéit. Do ass am Dezember 2005 e Gesetz hei gestëmmt ginn. Et huet e Joer gedauert, bis e Règlement grand-ducal koum. An déi Kommissioun ass sage und schreibe an néng Joer eemol zesummekomm! Eng eenzeg Kéier! An do war d'CNS emol net dra vertrueden, an där Kommissioun. Ech erspueren lech den Detail. Gitt et kucken!

(Interruption par M. Gast Gibéryen)

Dir musst och wëssen, dass an de Käschen... Et ass gesot ginn, d'Käschte wäer reduzéiert ginn. An deene fénnef Joer sinn am stationäre Secteur, wat en Drëttel vun deene Patiente betrëfft, d'Käschen ëm 70% an d'Luucht gaangen, am ambulante Secteur ëm iwwer 40%, wougéint d'Kontribution vun den Assuréeen nëmmen ëm 21% an d'Luucht gaangen ass. Wann dat e Spuerpak ass, da geséich ech dee gären!

Also, wéi gesot, keng Qualitéitskontrolle bis elo, an haaptsächlech keng Finanzkontrollen! Ech krut da gesot virun engem Joer... Am November war deen „Fact Checker“ vun RTL. Déi hunn dem Statsminister Bettel seng Pai verglach mat där vum Donald Trump, „ingoing President“ vun Amerika. Do hu se gesot, de Bettel géif méi Sue verdénge wéi den Här Trump.

(Interruption)

An du wollt ech awer, dass se och géifen d'Direktoren vun de Reseauen kontrolléieren goen an der Fleegeversicherung, well do ass een, dee verdénkt der am Joer nach 50.000 méi wéi de Statsminister Bettel! A genau wéi fir de Statsminister Bettel kommen all déi Suen aus den effentleche Gelder: Cotisatiounen a Steiergelder.

► **Une voix.**- Steiergelder.

► **M. Alexander Krieps (DP).**- Jo, Steiergelder a Cotisatiounen. Dofir, kommt, mir ginn dat och eng Kéier vergläichen!

(Interruption par M. Gast Gibéryen)

Dir hutt et jo elo matkritt.

An dann hu mer nach ëmmer e Problem bei de Prestataire. Si kreieren eng Offer an déi comandéiert dann d'Demande. Dat muss emge-

dréit ginn: D'Demande soll d'Offer kreieren! An effektiv, wéi meng Virgänger gesot hunn: De Patient soll méi betreit ginn. Mir hunn och an der Fleegeversicherung wéi an de Spideeler verschidden Informatiksystemer...

D'DP ass géint d'Cotisatioun vun den Employeuren. Ech soen lech dat hei. Déi, déi dat wëllen, sollen et an de Wahlprogramm schreien!

An dann: D'Definitioun vun der Dependence hu mer och nach net. Dat gëtt et net, néierens. Mir wäer frou gewiescht, wann d'Capacité résiduelle vun de Patienten och mat considéiert géif ginn. An d'Prestataire sollen hir Prestatiounen mutualiséieren. An de Kriibskrankheeten an esou, do hu mer näamlech keng Masse-critiquen, do mussen déi zwee Reseauen oder déi x Reseau matenee schaffen.

Dann, ech hunn nach e puer aner Dénge, och, wéi d'Leit bezuelt ginn. De Kollege Baum huet gesot: „Et sinn der jo vill vun deenen elo opgebessert ginn.“ Mä et ass effektiv ëmmer d'Diskussion: Ginn d'Leit bezuelt en fonction vun Diplomer oder vu Fonctiounen? Dat ass och en Dénge, deen net geregelt ass.

(Interruption par la présidence)

Merci, Här President. Ech si gläich fäerdeg.

D'Cour des comptes, déi soll och heiansdo emol e klenge Rapport spécial maachen; d'Medikamente géint Demenz mussen derembourséiert ginn; d'Care-Migranten hu mer net opgeziet - dat sinn der 30.000 an der Schwäiz -; d'Separatioun vun Aide à domicile a Soins à domicile.

An da wollt ech awer vun dëser Plaz aus der Madamm Bofferdung extra Merci soen. Si huet sech ganz vill Méi an dësem Dossier ginn als Rapportrice. An ech soen och dem Minister Schneider Merci, dem Romain Schneider, deen all déi lescht Joren elo vun dëser Legislatur hantert dësem Dossier war. An ech mengen, mir maachen haut e Fortschritt.

Et kann een aner Saache soen oder maachen an Zukunft, mä dat iwwerloossen ech da mengen Nogänger. Awuar!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.**- Awuar!

(Hilarité)

An elo ass et um Sozialminister, dem Här Romain Schneider.

Prise de position du Gouvernement

► **M. Romain Schneider, Ministre de la Sécurité sociale.**- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, fir d'Éischt emol géif ech mech de Virriedner uschlëssen an der Rapportrice e grouse Merci soe fir hire schréftlechen, mä virun allem och mündleche Rapport de Mëtteg, dee se gemaach huet iwwert dës Reform vun der Fleegeversicherung. Een Dossier, an dee si sech och mat grousser Kompetenz erageschafft huet, fir och de ganz technesch Dossier, wéi se gesot huet, ze verstoen an eigentlech och déi richteg Ausrichtung vun dëser neier Reform duerstellen.

Ech muss och dem President vun der Chamberkommissioun Merci soen, deen ëmmer ganz flexibel war, dat mer dës Debatten och wierklech iwwer eng laang Zäit konnte féieren an e flotten Austausch maachen. An ech soen och den an där Kommissioun präsenten Deputéierte Merci fir dee fairen Dialog, dee mer do haten. Mat enger klenger Klammer kommen ech herno vläicht dorobber nach eng Kéier kuerz zrëck.

D'Fleegeversicherung, mengen ech, ass ee vun de wichtige Piliere vun eiser Sozialversicherung, déi jo eigentlech op 1993 zrëckgeet, wou d'Entwécklung koum, an 1998/1999 gestëmmt gouf, mat dem 1. Januar, e Projet, dee begleet gouf an deemools och deposéiert war vun der fréierer Sozialministesch Mady Delvaux-Stehes.

E gouf duerno, mengen ech, wierklech zu enger Success Story. A vun dëser Plaz och vu mir aus e grouse Merci engersäits virun allem un d'Personal, dat um Terrain Dag fir Dag eng Hand upéckt, datt d'Leit exzellent versuergt ginn an datt déi 13.500 Beneficiairen, siefen et déi zwee Drëttel doheem, siefen et deen een Drëttel am Etablissement, eng Fleg kreie sou wéi dat sech gehéiert, respektiv och hannendrun de Prestataire, déi dat och zesumme mat der CNS finanziell ofwéckelen, wéi och der Cellule, déi bis elo um Terrain eng schwierig Aufgab ze maachen hat an déi awer mat deem Personal, dat se zur Verfügung stoen hat, exzellent gemaach huet.

Wéi mer dës Projet ausgeschafft hunn, dës Reform zur Fleegeversicherung, déi jo och 2005 eng éischte Kéier adaptéiert gouf, deemools schonn, mengen ech, fir d'Qualitéit vun der Offer ze verbessern a fir op där anerer Säit och nei Formen vun neie Prestatiounen eranzebréngen - dat ware wichteg Elementer -, hu mer missen ausbauen. A mir sinn drop zrëck-

gaangen, datt mer hei elo en neit Kapitel eigentlech an der Fleegeversicherung schreien, fir déi exzellent Fleegeversicherung - an et ass, et kann ee roueg soen, net eng vun deene beschten, mä et ass déi bescht, déi mer op der Welt carrement hunn! - och virun ze stäerken, och virun ze sécheren an nach méi op Qualitéit ze setze mat deenen eenzelne Punkten, op déi ech herno wäert agoen.

Ech hunn och probéiert - opgrond vun engem laange Prozess - jiddweree matanzebannen. D'Chamber huet direkt, an dat gouf och hei vun alle Säite gesot, matzäit ugefaange mat engem Debat, dee mer gefouert hunn. Dat war am Juli 2014. Doriwwer eraus ware virum 8. Juli 2016 och eng ganz Rei vun Diskussiounen, wou mer Brainstorming mat de Leit vum Terrain haten, mat deene betraffene Leit, mat allen Akteuren, allen Organisatiounen, déi iergendwéi un d'Fleegeversicherung gericht sinn an déi och hei konnten hiren Input matéierginn. Soudatt mer der Kommissioun herno e Projet de loi konnte presentéieren, deen och deem ganz vill Rechnung gedroen huet, wat aus dem Debat erausgaangen ass, respektiv och de Consultatiounen an deene prakteschen Erfahrungen, déi um Terrain gemaach gi sinn, an deene Remarques, déi och gemaach goufen.

Bis zum Schluss, mengen ech, ware ganz vill Akteuren, déi ëmmer erëm drop verweisen hunn, datt se hir Positioun net kéinten huelen, well déi néideg Reglementer géife feelen. Reglementer, déi ganz kloer a verschiddene Saache géife soen, wou et dann elo géif higoen, Normen an aneres géifen uschwätzen. Ech hunn ëmmer gesot: „Ier dës Gesetz gestëmmt gëtt, wësst Der de Contenu vun dëse Reglementer allegueren.“ An dat ass esou!

Deem hunn ech Wuert gehale virun dem Vott, virun dem Rapport. Wéi dat gemaach gouf, war jiddweree a Kenntnis vun deene Reglementer, déi elo dem Regierungsrot wäerten ënnerbreet ginn, fir nach do approuvéiert ze ginn.

Dee Punkt also, mengen ech, ass een, dee fir mech wichteg war ze wëssen, fir net nëmmen de Kader ze setzen, mä och den Inhalt vun der Fleegeversicherung genau ze beschreiben. En Inhalt, deen iwwerens mat alle Partner diskutéiert gouf! Hei hate mer jiddweree drusetzen, deen effektiv och hei eng Hand mat upéckt.

A vu menger Säit aus och hei e grouse Merci un all déi, déi gehollef hunn, dës Contenu ze elaboréieren, ze analyséieren a Proposen an dësem Kader ze maachen. An ech mengen, och hei geet mäi Merci selbstverständlech och u meng Mataarbechterinnen a Mataarbechter, Persounen aus der Generalinspektioun, vun der Cellule vun der Fleegeversicherung, vun der Gesondheitskeess, vum Daachverband vun de Prestataire, der COPAS, de Gewerkschaften och an allen Akteuren, déi iergendwéi involvéiert waren, déi hei hir Responsabilitéte geholl hunn a gesot hunn, wou de Schong géif drécken a wou mer dës Fleegeversicherung misste verbessern.

An ech mengen, grad dat, wat mer de Mëtteg hei leien hunn, fir ofzestëmme, weist, datt d'Richtung, déi mer vun Ufank un ugestriift hunn, d'Persoun, den Assuré an de Mëttelepunkt ze stellen an doriwwer eraus ze kucken, datt mer e System géifen opbauen, dee mëttelfristeg och ofgeséichert ass,... (veuillez lire: déi richteg Richtung war). Ech kommen herno och dorop nach eng Kéier zrëck, wéi mer eis virstellen, méi no eigentlech och déi eenzel Bilanen ze maachen, fir och séier kënnen ze reagieren an net erëm 10, 15 Joer ze waarden, ier mer da musse ganz schnell reagieren.

Erlaabt mer awer, ier ech op déi eenzel Punkten aginn, vun dëser Plaz aus och elo schonn deene Fraktiounen, déi sech hei fir dës Projet ausgeschwat hunn, e grouse Merci ze soe fir dat Vertrauen, dat se hei an dës Projet ginn, wou se awer och all Kéiers mat Elementer ënnerluecht hunn, firwat datt se dat heiten als e gudde Projet ugesinn.

Da muss ech mäi Bedauern ausdrécken: Engersäits wäert ech probéieren, d'ADR nach eng Kéier dervun ze iwwerzeegen an op eenzel Punkten anzegoen - mat deenen dräi, déi Der beschwat hutt -, datt awer och déi ugepaakt ginn an och déi hir kloer Ausrichtungen an Zukunft hunn.

A bei de Kollege vun deene Lénke géif ech drop hiweisen, datt mer eis eigentlech hei nëmmen un dat gehalen hunn, wat ausgemacht war. A wann Der eng Kéier d'Ofkommen kuckt vum 28. November 2014 mat de Gewerkschaften, dann ass dat millimetergenau agehale mat deem, wat mer hei ëmsetzen.

Wat d'CSV ubetrëfft, sinn ech eigentlech e bessen enttäuscht vun där Haltung, déi dës grouss, déi gréisst Oppositionspartei, déi riseg Visiounen eigentlech weist fir d'Zukunft, eigentlech hei bréngt! Engersäits hutt Der zu engem

gewëssene Moment d'Amendement net gestëmmt mam Argument - Dir hutt lech enthalten -, fir ze soen: „Mir stëmmen déi Amendement net, well mer d'Reglementer net do-leien hunn.“ Bon, an der Zukunft sinn all d'Contenue vun dëse Reglementer do! Dës Motiv ass also fort.

De Mëtteg am Rapport respektiv an der Stellungnam um Här Wilmes hunn ech keng nei Elementer erëmfondt, déi effektiv beweisen, datt dës Gesetz net deem Rechnung dréit, wat d'Zilausrichtung war, an ech gesinn eigentlech dofir och net, firwat datt elo op eemol déi Wandlung kënnt, fir géint dat Gesetz hei ze stëmmen. An et feelt mer eigentlech och do, vu déi laang Zäit, wou mer zesummesouzen an der Kommissioun, an deenen eenzelne Gremien, an deenen eenzelne Forummen, fir effektiv och dës positiv Iddien da materaginn ze hunn. Ech hu keng héieren!

Mir hunn driwwer diskutéiert, konstruktiv a flott diskutéiert, fir esou wichteg Punkten erauszekreien. Déi hu mer matafléisse gelooss, mä nei Iddien, genau dat, wat Dir elo sot, hunn ech net erëmfondt. Dofir, mengen ech, iwwerhuelte Der hei net Är Responsabilitéit, déi Der misst huelen, wéi Der eis awer ëmmer e bësse virgehait.

Et gëtt hei geschwat vun enger Perennitéit vu Finanzen. Ech weess, am Pensiounsniveau zum Beispill, wou den Här Wiseler eis vläicht ëmmer zu Recht seet: „Mir mussen elo schonn ufänken, iwwert d'Pensiounen nozedenken! Mir mussen elo scho kucken, datt mer d'Perennitéit doriwwer ofdecken!“, hei maache mer dat!

► **M. Claude Wiseler (CSV).**- Dir hutt elo gesot: „zu Recht“!

► **M. Romain Schneider, Ministre de la Sécurité sociale.**- Ganz genau hei hu mer...

► **M. Claude Wiseler (CSV).**- Dir hutt elo gesot: „zu Recht seet en dat“, hunn ech héieren.

► **M. Romain Schneider, Ministre de la Sécurité sociale.**- Hei hu mer genau d'Depensen, hei hu mer d'Recettes am Grëff. An alles dat, mengen ech, fanne mer hei net erëm. Dat ass eigentlech e schwaacht Argument, mä ech probéieren, och lech iwwert déi nächst Minutten dervun ze iwwerzeegen, datt dat eng exzellent Reform ass, déi mer hei presentéieren an déi eigentlech deem Rechnung dréit, wat mer wëllen: déi fleegebedürfteg Persoun an de Mëttelepunkt ze stellen.

Dës aktuell Reform, déi hei läit, bréngt vill Verbesserungen eriwuer. An ech mengen, dës Reform bréngt virun allem emol keng Verschlechterungen, wat virun allem déi fleegebedürfteg Persoun ubetrëfft a virun allem och den Niveau vun der Prise en charge a virun allem och d'Qualitéit vun dësem Niveau. Ganz am Géigendeel!

An ech mengen, eppes ass och vun Ufank u wichteg gewiescht, datt d'Grondprinzipien jo och vun der Chamber, an doru gouf zu Recht och erënnert, am Kader vun der Konsultationsdebat bestätegt gi sinn. Si bleiwe bestoen a ginn hei nach eng Kéier gefestegt. Dës Fleegeversicherung gëtt ganz einfach moderniséiert a si gëtt fir d'Zukunft prett gemaach, mat all deenen neien Erkenntnisser, déi mer hunn. A virun allem gëtt de Volet vun der Qualität gestärkt.

D'Gesetz gëtt deen nohaltegen Opbau vun engem Qualitéitskontrollsystem vir. D'Kontrollkommissioun vun der aktueller Cellule, déi ënert dem Numm „Administration d'évaluation et de contrôle de l'assurance dépendance“ eng eegestänneg Verwaltung gëtt, gëtt bedeitend gestärkt.

Et soll awer net nëmme kontrolléiert ginn, neen, et soll virun allem och eng Berodung säiten vun där Stell gemaach ginn, fir de Leit ze weisen, wat d'Fleegeversicherung ass, wat déi eenzel Punkten dra sinn a wat hei och an Zukunft nach ka verbessert ginn. An natierlech, wéi ugeschwat, muss d'Personal an dëser Verwaltung opgestockt ginn, fir och um Terrain deene Bedürfnisser kënnen gerecht ze ginn.

Gläichzäiteg gëtt awer och d'Transparenz op allen Niveaue erwidert. Et ass dat e bëssen, wat souwuel op där enger Säit den Edy Mertens wéi och, mengen ech, den Här Krieps gesot huet. Déi Transparenz hei vun deem ganzen Niveau muss méi breet opgestallt ginn. Dat gëtt hei gemaach. Ech mengen, de Katalog vun de Leeschtunge mat all de Kritären, dee bis elo net effentlech war, gëtt elo publizéiert. De Referentiel vun den Aides et soins gëtt festgeluecht an engem Règlement grand-ducal. Mir hunn also eng ganz Traçabilitéit vun deenen eenzelne Punkten, déi bis elo am Katalog festgehale waren, déi awer keen direkt esou kannt huet.

Et wäert derfir gesuergt ginn, datt dee sougenannten „outil d'évaluation et de détermination“ vun de Prestatiounen permanent à jour gehale gëtt opgrond vum fleegeewëssenschaft-

lechen, awer och dem technesche Fortschrëtt, deen natierlech och hei opgrond vun der Medezinn an opgrond vun der Fleg gang und gäbe ass, woufir och regelméisseg muss adaptéiert ginn.

Zwee verschidde Reglementer si virgesinn am Kader vun dem Qualitéitskontrollsystem.

Dat éischt determinéiert d'Normen an d'Koeffizienten, déi d'Qualitéit vun de Leeschtunge be treffen an déi ënner anerem och gebraucht ginn, fir de Präis vun hinne mat de Prestatairen zesummen all zwee Joer op konventioneller Basis festzeleeën.

Dat zweet Reglement betrëfft de Contenu vun der Fleegeedokumentatioun - och ee Volet, deen hei schonn ugeschwat gouf -, d'Dokumentatioun an d'Indicateuren, déi et der Administratioun erlaben, hir Aarbecht nach méi strukturiert kënnen duerchzeféieren.

Regelméisseg a systematesch ginn d'Leesch tungen och evaluéiert, souwuel déi vun de Presta tairé wéi och natierlech déi vun de Persounen, déi sech doheem ëm eng fleegebedürfteg Persoun bekëmmern, also vun deene sougenann ten „aidants informels“, meeschtens eng Persoun, déi aus dem direkten Ëmfeld vun der Persoun kënnt.

Beim Service vun de Leeschtungen am Alldag bei de fleegebedürftige Leit kënnt et zu enger méi grousser Individualisatioun, déi duerch eng renforcéiert Flexibilitéit erméiglecht gëtt. An op déi Flexibilitéit sinn eenzel Riedner agaangen, ee vun deene wichtige Punkten, deen effektiv och heidrënner erëmfänken ass. An ebe grad dat, wat ugeschwat ass, déi Zäit, déi engem feelt, fir mat der fleegebedürftegter Persoun ze schaffen, dat ass och wierklech nach eng kéier ënnerstrach an nach eng kéier nei orientéiert ginn. Vill méi geziilt an adaptéiert wäert an Zukunft vun de Prestatairen op déi alldieglech Besoinen a Wësch vun de fleegebedürftige Leit, déi vun Dag zu Dag verschidde sinn, reagiert kënnen ginn.

D'Eropsetze vun der Transparenz a vun der Effizienz sinn zwee weider Elementer, déi mer hei kënnen ënnersträichen. D'Tatsaach, datt den Zoustand vun de fleegebedürftige Leit a regelméisseg Ofstänn, an dat ass och nei hei, a systematesch vun där neier Administratioun an Zukunft wäert iwwerpréift ginn, garantéiert, datt d'Leesch tungen permanent de Bedürfnisse vun de Leit ugepasst ginn. Et ass dat, wat de Gast Gibéryen zitëiert hat: déi regelméisseg Adaptatiounen vum de Besoinen um Terrain, d'Persoun am Mëttelpunkt, dat gëtt hei méi no eriwuerbruecht.

D'Situatioun vun den Aidants informels gëtt redefiniert a gëtt gestärkt. Op Basis, an dat ass och nei, vun engem spezielle Formulaire, deen am Kontext vun der Evaluatioun ausgefëllt gëtt, kann hien an Zukunft besser a vill méi kloer wéi bis elo vun der Administratioun identifizéiert ginn. An d'Gesetz gesäit do och kloer an transparent Kritäre vir, fir an esou enger Situatioun ze erméiglechen, déi néideg Kontroll och ze maachen an déi néideg Mesuren dann och derzou ze huelen.

Dozou gehéieren natierlech wéi bis elo schonn d'fleegeesch Fäegkeete vun där Persoun, déi den Aidant ass, hir Disponibilitäten, souwuel zäitlech wéi och geografesch, hir physisch an hir psychesch Belaaschtbarkeet iwwerhaupt, fir eng Persoun mat ze soignéieren.

An den Aidant gëtt virun allem an Zukunft och ee vun deenen effektiv, déi duerch verschidde Mesuren da kënnen entlaascht ginn. De professionellen Aidant informel ass selbstverständlech dem Aarbechtsrecht ënnerleucht. Dat war vun Ufank un esou an dat ass och ganz kloer esou am Text virgesinn.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, fir vläicht e puer technesch Erklärungen awer eriwuerzeginn: A puncto vun den Actes essentiels de la vie, den AEV, gesäit dat neit Gesetz vir, eng Rei vun hinne ze reformuléieren, ouni allerdéngs hire Contenu bedeiend ze änneren. Opgrond vun enger individueller Evaluatioun - an ech betounen „individueller Evaluatioun“ -, déi persounbezunn a multidisziplinär bleift a bei där den néidege Volume vu Leeschtunge fir all Demandeur erhuewe gëtt, gëtt an enger Synthèse de Besoin vum Beneficiaire festgehalten.

D'Leesch tungen ginn dann op Basis vun Niveaue vum Prestataire a Charge geholl. Dëst bréngt eng gréisser Flexibilitéit fir d'Fleg vun de Leit, wat dann och eng besser Liewensqualität wäert bedeuten a virun allem eng besser Planungssécherheet fir d'Prestatairen hannendrun.

Et ass wichtig ze ënnersträichen, datt déi verschidden Niveaue op Basis vun Erfahrungswärter festgeluecht gi sinn. Eng Rei vu weidere Leeschtunge ginn nach méi staark wéi bis elo un d'AEV gebonnen. Dat si virun allem déi sougenannt „activités de soutien“, déi och

hei schonn diskutéiert an zum Deel kritiséiert goufen, déi regroupéiert ginn, déi net ofgeschaaft ginn, mä déi regroupéiert ginn an opgedeelt ginn am Kader vun neien Activités d'appui à l'indépendance, den AAlen, respektiv Activités d'accompagnement en établissement, den Aaen, an Activités de maintien à domicile, den AMDen.

Dës dräi Ënnerscheeder si wichteg, fir ze soen, datt näischt ofgeschaaft gëtt, datt d'Persounen näischt geholl kréien. Et gëtt nei regroupéiert, et gëtt nei orientéiert, et gëtt méi effikass organiséiert, fir dat och ëmzesetzen. An ech brauch nëmmen hei zu de Stonnen, déi jo anscheinend ewechfale, ze soen, datt d'AEVe bis zu véier Stonne pro Woch kënnen individuell accordeiert ginn! Et ass dat, wat mer eng kéier nogebessert haten nach, wat och am Konsens an der Kommissioun selwer diskutéiert gouf, fir kënnen op individuell Besoinen anzegoen, wat dann och an der Grupp bis zu 20 Stonne pro Woch méiglech ass. Dës Leeschtunge gi souwuel doheem wéi och am Etablissement gemaach.

D'AAen, par contre, si Leeschtungen, déi spezifesch an den Haiser virgesi sinn, wou mer hei virun allem - wat zum Schluss elo och ugeschwat gouf - besonnesch den Encadrement brauchen, aus Sécherheetsgrënn oder virun allem, wéi richtegerweis gesot gëtt, fir effektiv och eng sozial Ausgrenzung ze verhënneren. Also, déi bleiwe bestoen an deem dote Beräich.

Här President, Dir musst mer nach e puer Minutte ginn, well soss...

(Brouhaha)

Neen? Okay.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Ech si Wuess an den Hänn vun der Chamber. Wann d'Chamber dermat d'accord ass, mengen ech, kënnen mer...

(Brouhaha et interruptions)

Net ëmmer, Här...

(Hilarité)

► **M. Gast Gibéryen (ADR).** - Den Här Krieps hat och iwwerzunn.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Här Minister, wann ech gelift.

► **M. Romain Schneider, Ministre de la Sécurité sociale.** - Här President, ech soen lech Merci.

(Interruption)

Et geet och just ëm eng textlech Analys. An ech wollt lech nach eng kéier d'Virdeeler vun dëser Reform eriwuerzunn, fir datt Der lech nach eng kéier mat beschtem Gewësse kënnt iwwerleeën, wat Der hei ofstëmmt a wat Der hei kënnt fir e Fortschrëtt maachen, fir d'Fleegeversécherung nach eng kéier ze verbesseren. Dofir Merci, Här President, fir dës Asiicht!

Well effektiv, d'AAe, wéi gesot, par contre si Leeschtungen, déi spezifesch an den Haiser ugebuede ginn an déi also wierklech och op de Beräich vun der sozialer Ausgrenzung aginn.

D'AMDe si Leeschtungen, déi aktiv d'Leit doheem, an hirem Heem ënnerstëtzen. An individuell kënnen hei och virun allem 14 Stonne pro Woch oder an der Grupp bis zu 40 Stonne pro Woch accordeiert ginn.

Den Aidant informel, et gouf ugeschwat, ka selbstverständlech, wéi hei stoung, aacht Stonne Weiterbildung kréien. Déi kann awer ëmmer erëm widerholl ginn. A vun do hier sinn dat also net déi aacht Stonnen, déi do stinn, mä pro Joer kënnen ëmmer erëm aacht Stonne Praxisformatioun gemaach ginn; déi wäeren och do.

Wat nei dobäi ass: De Pilotprojet, wat déi ganz Nuetswaach ubetrëfft, gëtt elo an d'Fleegeversécherung gesat. An hei kënnen zéng Nuechte pro Joer vun der Fleegeversécherung iwwerholl ginn. Dat ass en neien, wichtige Facteur, deen hei eriwuerkënn. All déi aner Aiden, do ginn ech elo driwwer ewech: Aides techniques, Adaptation du logement, Matériel d'incontinence, déi ginn net ofgeschaaft, déi bleiwe bestoen, mä do wäert awer och dee ganze Katalog vu Leeschtungen nei reglementéiert ginn.

Här President, derniewent nach zwee Voleten: Éischtens, mir wäerten a mussen awer kucken - an d'Erfahrungen hunn dat och gewisen am Bilan vun der IGSS, awer och virun allem am Bilan vu Situatiounen, déi sech duergestallt hu bei Prestatairé virun allem -, datt mer kuerzfristig all zwee Joer ee Bilan maachen iwwert dat, wat d'Qualitéit vun de Leeschtunge betrëfft. An zweetens, virun allem mussen mer och kucken: Wat ass dee finanziellen Impakt? Deen ass also all zwee Joer och ze kucken an ze adaptéieren, soudatt mer net herno a Situatiounen lafen, wou effektiv d'Schéier ganz schnell ausernegeet tëscht Recetten an Depensen.

An da mussen déi Diskussiounen kommen, wou mer soen: Wat muss dann elo adaptéiert ginn?

Musse mer net elo u Recetté goen, wou mer d'Cotisationsen erhéien? Och déi Saache sinn ugeschwat ginn. An dee Moment kann een dat maachen. De Moment ass dat net néideg, well mer Recetté genuch hunn, fir dës Reform och an der Depensésäit ze stëmmen.

Voilà, zum Schluss, mengen ech, soen ech all deene Merci, déi sech ausgedréckt hunn an elo scho gesot hunn, si géifen dës Reform ënnerstëtzen. Ech hoffen, datt déi Argumenter an dee bësse Surplus un Zäit, deen ech hei kritt hunn, mer et och erlaabt hunn, och déi aner dovunner ze iwwerzeegen, datt dëst eng gutt a wierklech eng wäitsiichteg Reform ass. Ech mengen, all Parteien, déi de Moment Visiounen weisen, déi soen: „Mir setzen d'Persoun, déi fleegebedürfteg Persoun an de Mëttelpunkt!“, déi soen: „Mir wëlle längerfristeg de System of-sécheren, wéi a villen anere Systemer“, déi sol len dëst Gesetz stëmmen! An déi drécken domat aus, datt d'Persoun am Mëttelpunkt steet an datt mer e gudden an dee beschte System hunn, deen et gëtt.

Merci bien.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci, Här Minister. Mir géifen dann zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7014 iwwer goen.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7014 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmung fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. Dann d'Procuratiounen. An d'Ofstëmmung ass eriwuer.

De Projet de loi ass mat 32 Jo-Stëmmen, bei 25 Nee-Stëmmen an 3 Abstentionen uegoholl.

Résultat définitif après redressement: le projet de loi 7014 est adopté par 32 voix pour, 24 voix contre et 3 abstentions.

Ont voté oui: MM. Marc Angel, Frank Arndt, Alex Bodry, Mmes Taina Bofferdin, Tess Burton, M. Yves Cruchten, Mme Claudia Dall'Agnol, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen, Mme Cécile Hemmen et M. Roger Negri;

MM. André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, M. Eugène Berger, Mme Anne Brasseur, M. Lex Delles, Mme Joëlle Elvinger, MM. Gusti Graas, Max Hahn, Alexander Krieps, Claude Lamberty, Edy Mertens et Mme Lydie Polfer (par M. André Bauler);

MM. Claude Adam, Gérard Anzia, Henri Kox, Mmes Josée Losché, Viviane Loschetter et M. Roberto Traversini.

Ont voté non: Mmes Diane Adehm, Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Mmes Martine Mergen, Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler, Michel Wolter et Laurent Zeimet;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Se sont abstenus: MM. Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding.

Ass d'Chamber bereet, d'Dispens vum zweete Vott unzufroen?

(Assentiment)

Merci. Dann ass dat esou decidéiert.

Mir géifen dann zum nächste Punkt vun eise m Ordre du jour iwwergoen, der Orientéierungsdebat iwwert d'Zukunft vun der EU an der Eurozon. A mir géifen direkt de Rapporteur zu dëser Orientéierungsdebat héieren, den honorabelen Här Marc Angel, fir de Rapport vun der Kommissioun virzedroen.

3. 6944 - Débat d'orientation sur l'avenir de l'Union européenne et de la zone euro

Rapport de la Commission des Affaires étrangères et européennes, de la Défense, de la Coopération et de l'Immigration

► **M. Marc Angel (LSAP), rapporteur.** - Jo, Merci, Här President, fir d'Wuert. Här Aussenan Europaminister, Här Finanzminister, léif Kollee ginnen a Kollegen, erlaabt mer vläicht direkt mat enger Citatioun unzefänken: «L'Europe ne se fera pas d'un coup, ni dans une construction d'ensemble: elle se fera par des réalisations concrètes créant d'abord une solidarité de fait.» Dëst Zitat vum Robert Schuman, dat ganz am Ufank vun onsem Rapport steet, ass aus dem Joer 1950. De Robert Schuman huet deemools fir d'Grënnung vun der CECA plädéiert. Mat dësem Zitat huet hien och seng Visioun dervu presentéiert, op wéi eng Manéier Europa zesummewuesse sollt.

An och haut, 67 Joer méi spéit, si mer dervun iwwerzeegt, dass dës Method nach ëmmer hir

Gültgeket huet. Et ass och en Zitat, wat d'Es senz vun onsem Rapport erëmispigelt a firwat ech och mäi mëndleche Rapport domadder ufänke wollt.

Et ass en Zitat, dat eis drun erënnert, dass et virun allem dorëms geet, konkret Verbesserungen um Terrain ze schafen. An op deem Wee, Schratt fir Schratt, komme mir an Europa och nees virun.

Grouss institutionell Debatte maachen zwar engem klenge Krees vun europäesche Spezialiste Freed an als Ideal, op dat een hischaffe soll, si se natierlech och immens wichteg, well et muss ee jo och wëssen, wouhin een eigentlech ënnerwee ass. Wann et awer u kloer Resultater an Aktiounen feelt, da kënnen esou institutionell Debatten de Gros vun de Bierger net begeeschten a matrassen. An da bleiwe mer eben iergendwa ganz stoen oder dréien dem Projet Europa souguer de Réck.

Dofir plädéiere mer an dësem Rapport, sech zum momentanen Zäitpunkt net op grouss institutionell Froen ze konzentréieren, mä mir mussen ons zu dësem Zäitpunkt virun allem op politesch Inhalter fokusséieren, fir déi reell Politik weiderzedreiw. Institutionen sollen nëmmen insofern diskutéiert ginn, wéi se fir d'Emsetzung vun den Inhalter vun der Politik erfuerderlech sinn. Am Geescht vun dëser Leitlinn hu mir och verschidde konkret Konklusiounen zur Zukunft vun der Eurozon gezunn.

Ech kommen herno nach am Detail dorop ze schwätzen, mä ech wëll elo just ee Beispill dozou hei nennen. Mir si selbstverständlech der Meinung, dass eng méi staark Eurozon och eng méi staark parlamentaresch Kontroll brauch. Fir dëst ze erreechen, muss een d'Gewichtung vum Pouvoir tëscht den Institutionen nei ausleeën, fir dass d'Europaparlament an déi national Parlamenter dës Roll och erfëlle kënnen.

An deem Sënn muss noutwendegerweis och iwwer Institutionen geschwat ginn, mä et brauch een dofir keen neit Parlament vun der Eurozon ze schafen. Dat ass eng onnéideg institutionell Debat, wou mer dach bestoend Institutionen hunn, déi dës Aufgab erfëlle kënnen. Dofir schwätze mir eis och géint esou en neit Parlament aus an dofir plädéiere mir awer fir eng Stärkung vun der Roll vun de besteeëde Parlamenter.

Här President, léif Kollee ginnen a Kollegen, Europa brauch eng nei politesch Volontéit. Europa brauch staark Institutionen. Mä fir Europa staark ze maachen, därer een net op de Wee goe vu rengen institutionelle Reformen. Wann nëmmen un institutionelle Reforme gedokt gëtt, distanzéiert Europa sech vun de Bierger.

Dëse Rapport seet dofir: Mir brauchen e politesch Europa. An ech mengen, mir sinn um gudden Wee mat méi enger politescher Kommissioun, déi d'Debatten op d'Zukunft vun Europa ausrichte wëllt, mat engem politeschen Opwand, deen Europa guttdeet - d'Wahlen an enger Rei vun europäesche Länner weisen, dass eng grouss Majoritéit vun de Leit sech net vun engem nationalisteschen Discours de repli beandrocke léisst -, a mat nationaler Parlamenter, déi dës Besoin fir méi politesche Wëllen an Europa mat ënnerstëtzen, andeems se ëmmer méi kooperéieren.

De Fait eleng, dass d'Chamber iwwer ee Joer un der Fro vun der Zukunft vun Europa schafft, weist, dass et déi Volontéit gëtt an dass d'Parlamenter sech där Responsabilitéit och bewosst sinn a se och huelen.

Et ass also immens wichteg, dass mer deen Debat elo maachen, zu engem Zäitpunkt, wou en eben aktuell ass a wou iwwerall iwwert d'Zukunft vun Europa nogeduecht gëtt.

An dësem Rapport kéint ee sécherlech nach villen adaptéieren an nach villen ausbauen an abauen. Mä d'Häerzstéck ass wierklech dës Message: Fir Europa - entre Guillemets - „ze retten“ oder fir et méi staark ze maachen, mussen mer Europa méi no un d'Bierger bréngen, an dofir soll ee keen institutionellen Engineering an de Vierdergrond stellen. Anstatt sech institutionell vun de Leit ewechzedenken, geet et drëm, méi a besser Politik fir d'Leit, op Basis vun deem, wat den Traité de Lisbonne erlaabt, ze maachen.

Här President, léif Kollee ginnen a Kollegen, fir lech duerch de Rapport ze féieren, wëll ech ufänke mat engem Réckbléck dorop, firwat mer dës Rapport iwwerhaupt geschriwwen hunn, an de Froen, déi sech ons gestallt hunn. Duerno rappeléieren ech déi wichtegst Punkten aus de Sitzungen, déi mer mat der Lëtzebuerger Zivilgesellschaft an den internationalen Ex-